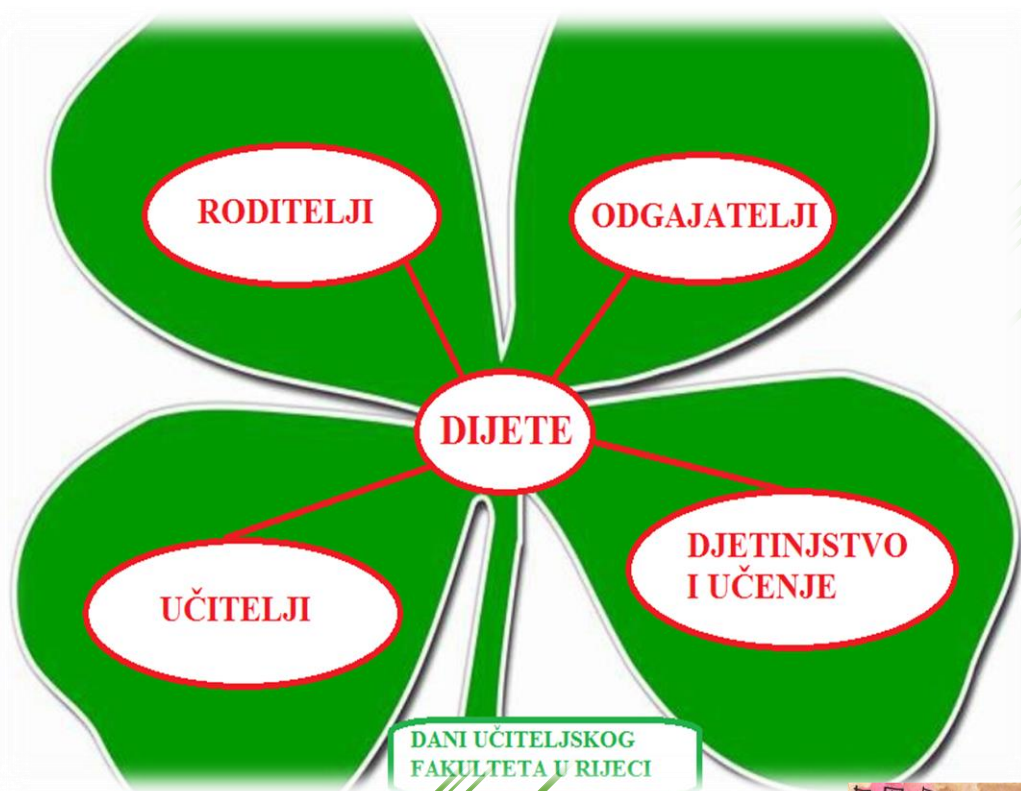

Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet u Rijeci
Centar za istraživanje djetinjstva
Sedmi Festival diplomskih radova studenata
Učiteljskog fakulteta s međunarodnim
sudjelovanjem

Rijeka, 26. i 27. listopada 2018.

Uredile: izv. prof. dr. sc. Lidija Vujičić i
izv. prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

SADRŽAJ:

PROGRAM SEDMOG FESTIVALA ZAVRŠNIH I DIPLOMSKIH RADOVA STUDENATA UFRI S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

SAŽECI

Izlaganja završnih i diplomskih radova studenata s Pedagoškog fakulteta u Ljubljani, Slovenija

Izlaganja završnih radova studenata Učiteljskog fakulteta, preddiplomskog studijskog smjera Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Izlaganja diplomskih radova studenata Učiteljskog fakulteta, diplomskog studijskog smjera Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Izlaganja diplomskih radova studenata Učiteljskog fakulteta, integriranog Učiteljskog studija

**PROGRAM FESTIVALA ZAVRŠNIH I DIPLOMSKIH RADOVA STUDENATA
UČITELJSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI S MEĐUNARODNIM
SUDJELOVANJEM**

26. I 27. LISTOPADA 2018.

PETAK, 26. listopada 2018. (prostorija 241)			
15:00–16:00	dr. Mojca Pečar: Differentiated Instruction in Slovene Primary Schools: Teachers' Perceptions of the Importance and the Need Pedagoški fakultet Sveučilišta u Ljubljani		
	dr. Adrijane Mastnak – Improving student's self-assessment of mathematical knowledge Pedagoški fakultet Sveučilišta u Ljubljani		
Festival završnih i diplomskih radova studenata Učiteljskog fakulteta u Rijeci s međunarodnim sudjelovanjem 26. LISTOPADA 2018. - petak			
	učionica 241	učionica 240	učionica 308
Moderatori	izv. prof. dr. sc. Željko Boneta i doc. dr. sc. Marinko Lazzarich	izv. prof. dr. sc. Renata Čepić i doc. dr. sc. Zlata Tomljenović	doc. dr. sc. Jasminka Mezak i dr. sc. Danijela Blanuša Trošelj
16:00–16:15	Eva Šebjanič (SLO, US): <i>Primeri dobre prakse pouka na prostem v slovenskih vzgojno-izobraževalnih ustanovah</i>	Suzana Panić (SLO, RPOO): <i>Slikopisi Anje Štefan v tipni obliki</i>	Lana Klopčič (SLO, US): <i>Vzpostavljanje avtoritete učitelja v razredu z vidika učencev in učiteljev</i>
16:20–16:35	Jerneja Rojko (SLO, US): <i>Kriteriji za učiteljevo izbiro kakovostnega učnega gradiva za matematiko v 5. razredu osnovne šole</i>	Urška Jerovšek (SLO, US): <i>Značilnosti mišljenja pri učencih ob integraciji ustvarjalnega giba v učne ure</i>	Lucija Crljenko (RPOOp) – <i>Primjena aplikacije „Gabriel's Seeds“ u predškolskoj ustanovi</i>
16:40–16:55	Nataša Miletić (RPOOd) – <i>Čitalački kulturni kapital roditelja djece rane i predškolske dobi</i>	Iris Peruško (RPOOd) – <i>Kako ravnatelj i odgajatelj percipiraju misiju, viziju i vrednote u ustanovama za rani i predškolski odgoj?</i>	Tea Lakotić (RPOOp) – <i>Pregled edukativnih igara primjenjivih u radu s predškolskom djecom</i>
17:00–17:15	Ivana Topić (RPOOd) – <i>Stavovi odgajatelja o rodnim odnosima u odgojno-obrazovnome procesu</i>	Janja Jukić (RPOOd) – <i>Značaj simboličke igre u poticanju likovnog razvoja predškolskog djeteta</i>	Lana Stojčević (RPOOd) – <i>Kako odgajatelj procjenjuju vlastitu profesiju – pogled na profesionalni identitet „iznutra“</i>
17:20–17:35	Maja Ljubičić (RPOOd) – <i>U potrazi za „muškim modelom“ – stavovi odgajateljica o muškim odgajateljima</i>	Kristina Milih (RPOOp) – <i>Djelo Voje Radoičića kao poticaj za likovno stvaralaštvo djece rane i predškolske dobi</i>	
17:40–18:00	PAUZA ZA KAVU		

	učionica 241	učionica 240	učionica 308
Moderatori	izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski i doc. dr. sc. Vilko Petrić	izv. prof. dr. sc. Mirna Marić i dr. sc. Anita Rončević, v. predavač	doc. dr. sc. Maja Verdonik i Antonia Čurić, asistent
18:00–18:15	<i>Maja Paulić (RPOOd) – Tjelesno vježbanje djece rane dobi</i>	<i>Jelena Matanović (US) – Kompetencije učitelja za poučavanje glazbene kulture u osnovnoj školi</i>	<i>Anamarija Fištrović (US) – Čitateljski klubovi kao izvannastavna i izvanškolska aktivnost</i>
18:20–18:35	<i>Lucija Kostadin (RPOOp) – Vrednovanje programa kineziološke aktivnosti u mješovitoj jasličkoj skupini</i>	<i>Dunja Merc (US) – Likovno oblikovanje slikovnice s ciljem usvajanja estetskih vrijednosti kod učenika</i>	<i>Vivien Skladany (RPOOp) – Važnost čitanja i pripovijedanja u radu s djecom rane i predškolske dobi iz perspektive odgajatelja</i>
18:40–18:55	<i>Sara Jakšić (RPOOp) – Razlike u tjelesnoj aktivnosti između dobnih skupina djece rane i predškolske dobi</i>	<i>Marina Kirinčić (RPOOd) – Dobne razlike predškolske djece u konvergentno-integrativnoj likovnoj kreativnosti</i>	<i>Monja Koščak (US) – Utjecaj fantastične priče Lewisa Carrolla na suvremenu hrvatsku dječju književnost</i>
19:00–19:15	<i>Snježana Šolaja (RPOOd) – Povezanost motoričke igre i koordinacije djece s teškoćama u razvoju</i>	<i>Silvija Stojić (RPOOd) – Dobne razlike predškolske djece u divergentno-eksploratornoj likovnoj kreativnosti</i>	<i>Josipa Kovač (US) – Slika obitelji u hrvatskome dječjem romanu</i>
19:20–19:35	<i>Lana Osojnak (RPOOd) – Provjera dobrobiti senzornih aktivnosti i poticaja u radu s djecom rane dobi: Mogućnosti objektivnih mjerenja</i>	<i>Ivana Hajdinjak (RPOOd) – Povezanost vrtičkog okruženja s poticanjem konvergentno-integrativne likovne kreativnosti predškolske djece</i>	

27. LISTOPADA 2018. – subota

9:00-9:30 OKUPLJANJE UZ KAVU			
	učionica 241	učionica 240	učionica 308
Moderatori	izv. prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić i dr. sc. Neva Slani, predavač	Vesna Katić, v. predavač i Akvilina Čamber Tambolaš, asistent	dr. sc. Morana Drakulić, postdoktorand Sanja Vranić, predavač
9:30–9:45	<i>Željka Josipović-Nemec (RPOOd) – Odgajateljeva percepcija primjene problemskih slikovnica i priča u inkluziji</i>	<i>Nikolina Blašković (RPOOd) – Povećanje participacije djece u svakodnevnome životu vrtića – Akcijsko istraživanje</i>	<i>Lorena Grdinić (US) – Socijalno-interpersonalna kreativnost i faze moralnog rezoniranja učenika</i>
9:50–19:05	<i>Tina Đorđević (RPOOd) – Mišljenja roditelja o primjeni terapijske priče o odgoju djeteta</i>	<i>Marina Kefelja (RPOOp) – Istraživačke aktivnosti u dječjim jaslicama: Perspektiva odgajatelja</i>	<i>Anamarija Brižan (US) – Interpersonalna kreativnost i obrasci ponašanja u sukobima kod učenika osnovne škole</i>
10:10–10:25	<i>Nika Vrabec (RPOOp) – Mišljenja odgajatelja o primjeni biblioterapije</i>	<i>Lorena Ljevar (RPOOp) – Osobine ličnosti i stavovi prema djetinjstvu i odgoju budućih odgajatelja</i>	<i>Maja Štefanić (US) – Znanstveno-istraživačka kreativnost i stavovi prema poticanju algoritamskog mišljenja kroz korištenje edukativnih igara</i>

10:30–10:45	<i>Petra Miš Čak (US) – Analiza stanja i prijedlog prevencije pretilosti djece rane školske dobi</i>	<i>Tina Zoretić (RPOOd) – Poticanje samoregulacije i pripremne aktivnosti za stjecanje predškolskih vještina</i>	<i>Dorotheja Grgić (US) – Stvaralačko pisanje u razrednoj nastavi</i>
10:50–11:05	<i>Maja Krnjić (US) – Mišljenja učitelja o primjeni biblioterapije u inkluzivnim razredima</i>	<i>Martina Paro (RPOOp) – Okomita višejezičnost djece predškolske dobi</i>	<i>Gordana Supanc (RPOOd) – Povezanost potencijalne kreativnosti i neverbalnoga rasuđivanja predškolske djece</i>
11:10–11:25	<i>Nina Bažon (US) – Samoprocijenjene kompetencije studenata za inkluzivno poučavanje</i>	<i>Kristina Badurina (RPOOd) – Kultura vrtića i profesionalni razvoj odgajatelja</i>	
12:00	učionica 240: ZATVARANJE DANA UČITELJSKOG FAKULTETA		

Izlaganja doktorskih radova studenata s Pedagoškog fakulteta u Ljubljani, Slovenija

Dr. Mojca Pečar,

Differentiated Instruction in Slovene Primary School: Teachers' Perception of Importance and the Need

Abstract

Teachers face new challenges every day and currently these challenges are strongly connected with the great diversity of their students. The teacher's main task is to guide and support his/her students and enable the optimal progression and development to each one of them. This demands teacher's understanding and recognition of different students' characteristics and readiness to change and differentiate instruction.

In our research, we therefore focus on differentiating instruction to students' previous knowledge and their interests; these are namely two fundamental factors of quality instruction. Effective learning is based on knowing and acknowledging students' previous knowledge with which new facts and generalizations are constructed and transformed into new knowledge as well as linking the learning contents with students' interests. When new knowledge is connected to students' interests, it is "meaningful" to the students, which increases their motivation for learning and persisting in this process.

In accordance with the research questions, we carried out the research in which 723 primary school teachers were included. With the help of the instrument, designed specifically for the purpose of the research, we investigated the teacher's perceptions of the importance and the need for instruction differentiated according to students' previous knowledge and interests, teacher's perception of their own pedagogical work in the field of differentiated instruction and the discrepancy between the estimated need and the actual differentiation of instruction as well as the teacher's contribution to students' learning success and the intertwinement of different factors with the above mentioned teacher's perceptions.

The main findings of the research show that teaching based on the individualised approach is connected to three different areas; the area of evaluation of differentiated instruction, the area of the evaluation of teacher's work and profession and the area of the institution evaluation. There were statistically significant differences in evaluation of these three areas between teachers of different groups in reference to the number of years of teaching or phase of professional development, their professional title, work position and gender. Regarding the differences between teachers in reference to the number of years of teaching, we can identify three stages of teacher's professional development that we called early stage, middle stage and mature stage of professional development.

We found out that in evaluation of differentiated instruction teachers in the early and middle stages do not differ. There are, however, statistically significant differences shown in the third i.e. mature stage of professional development. The research also showed that primary teachers attribute higher ranks to the meaning of differentiated instruction and the contribution of teaching to the student's learning success than specialist subject teachers. Correlation and regression analyses show that teacher's opinions are connected to the teacher's judgment of obstacles in differentiating instruction. The results of regression analysis also show the factors that influence teacher's perception of his/her own teaching, judgment of his/her own competence for differentiating instruction that is based on individualised approach, judgment of the teacher's contribution to the student's learning success and teacher's perceptions.

The findings of our research confirmed that the competence "differentiating instruction" is one of the most complex competences in teaching, which is only fully developed in higher stages of the teacher's professional development. It is important to stress that intentional attention should be devoted to gaining the competence "differentiating instruction" in all the stages of professional development. Based on our research findings and other findings from the field of teachers' professional development we designed a training model for developing the competence "differentiating instruction". The model is based on the principle of continuity, peer cooperation and on the support and constructivist approach the focal part of which is facilitating cognitive conflict and offering adapted support in the process of solving it. In all the phases of the model we were attentive of the three factors that proved to be crucially connected to teacher's teaching which is based on individualised teaching, i.e. evaluation of differentiated instruction, evaluation of teacher's work and profession and institution evaluation.

Key words: individualisation and differentiation, differentiated instruction, teacher education and training, teacher perceptions, primary school

Dr. Adrijane Mastnak

Razvoj učenikove samoprocjene matematičkih znanja

Razvijanje učenčevega samoocenjevanja matematičnega znanja

Povzetek

Samoocenjevanje znanja je koncept, ki je zadnji dve desetletji postal pomemben proučevani vidik znotraj formativnega preverjanja znanja in evropskih usmeritev kakovostnega izobraževanja v smislu razvijanja ključnih kompetenc in vseživljenjskega učenja učencev. Poleg proučevanja samoocenjevanja na pedagoškem in didaktičnem področju je samoocenjevanje proučevano tudi iz psihološke perspektive. S samoocenjevanjem namreč razvijamo znanje o sebi, zato je pomemben del posameznikovega metakognitivnega znanja, samoregulacije učenja in oblikovanja posameznikove samopodobe. Zaradi multidisciplinarne obravnave je zaslediti več opredelitev koncepta samoocenjevanja. Samoocenjevanje razumemo in obravnavamo kot učenčevo aktivno vključitev v proces oblikovanja ocene o lastnem razumevanju obravnavane učne vsebine in ocene o učenčevi lastni uspešnosti pri dejavnosti. Pri tem učenec uporablja različne vire informacij, kriterije in standarde. Zaradi spodbujanja sistematične vpeljave praks samoocenjevanja v učni proces se v teoriji in praksi pojavljajo različni (splošni) modeli poučevanja samoocenjevanja, tako formalno strukturirani kot neformalni. Namen raziskave je bil oblikovati in evalvirati model razvijanja učenčevega samoocenjevanja matematičnega znanja, ki temelji na modelnem učenju samoocenjevanja. Učitelj z uporabo modela učence uči samoocenjevanja preko glasnega razmišljanja in zastavljanja vprašanj, katere učenec skozi čas uporabe modela ponotranji in jih zastavlja sam sebi. Vsebina vprašanj in dejavnosti v modelu vključujejo bistvene elemente, ki so del procesa samoocenjevanja ter nekatere elemente zagotavljanja kakovostnega pouka. Model se od obstoječih razlikuje po tem, da je v nekaterih elementih specifičen za področje samoocenjevanja matematičnega znanja ter da ga je enostavno vključiti v obstoječe načine poučevanja. V raziskavi smo izvedli poučevanje izbranih geometrijskih vsebin z uporabo modela pri učencih 7. razreda osnovne šole. Sodelovalo je 6 učiteljic matematike, ki so poučevale po opisanem modelu tri tedne.

Zanimalo nas je, ali se je pri učencih po vpeljavi modela izboljšala kakovost samoocenjevanja. Rezultati raziskave so pokazali pozitiven učinek uporabe modela, saj se je pri učencih izboljšala kakovost prepoznavanja učnih ciljev in kriterijev ter točnost samoocene razumevanja obravnavane učne vsebine in točnost samoocene uspešnosti reševanja nalog. V modelu vidimo tudi možen potencial njegovega razvoja in uporabe pri drugih matematičnih vsebinah.

The Development of the Pupil's Self - Evaluation of Mathematical Knowledge

Summary

Self-evaluation of knowledge is a concept which has become an important studied aspect within formative assessment of knowledge and within European guidelines for quality education in the sense of the development of key competences and pupils' lifelong learning. Besides studying self-evaluation in pedagogical and didactic areas, self-evaluation is also studied from a psychological perspective. With self-evaluation we develop knowledge of self, thus it is a very important part of metacognitive knowledge of an individual, of self-regulation of learning and of shaping one's self-perception. Due to a multidisciplinary treatment there are several definitions of the phenomenon of self-evaluation. We understand self-evaluation as active participation of pupils in the process of creating one's own understanding of instructional contents and of the self-evaluation of one's own success in activities. Pupils use various sources of information and various criteria and standards. In order to promote a systematic introduction of self-evaluation into the process of learning, diverse (general) models of instruction of self-evaluation have emerged both in theory and in practice. These have been informal but also formally structured. The purpose of this research was to design and evaluate a model of development of the pupil's self-evaluation of his mathematical knowledge based on model learning. With the use of models the teacher presents self-evaluation through loud reflection and poses questions which the pupil, while using the model, uses and internalises. The content of questions and activities in the model includes relevant elements which are a part of the process of self-evaluation and some elements of providing quality instruction. The model differs from existing ones because it is in some elements specific for the area of self-evaluation of mathematical knowledge, while it is easily integrated into existing instructional methods. In the research we conducted instruction of selected geometrical contents through models for pupils of the 7th grade of primary school. Six teachers instructed according to the described model during the period of three weeks. We wanted to learn if the quality of self-

evaluation of pupils would enhance after the introduction of the model. The results of the research showed a positive effect of the use of the model because the quality of goal knowledge and the criteria of learning were enhanced. The punctuality of self-evaluation of context understanding and the punctuality of self-evaluation of task conduction were also enhanced. In the model we can also see a potential of its development and of its use in other mathematical contents.

Sažetak

Samoprocjena znanja je koncept koji je u posljednja dva desetljeća postao važan proučavan aspekt unutar formativne procjene znanja i europskih smjernica za kvalitetno obrazovanje u smislu razvoja ključnih kompetencija i cjeloživotnog učenja učenika. Osim proučavanja samoprocjene u pedagoškom i didaktičnom području, samoprocjena se također proučava iz psihološke perspektive. Samoprocjenjivanjem razvijamo znanje o sebi, zbog čega je to važan dio metakognitivnog znanja pojedinca, samoregulacije učenja i oblikovanja samopoimanja pojedinca. Zbog multidisciplinarnog tretmana postoji nekoliko definicija pojma samoprocjene. Samoprocjeno razumijemo kao aktivno sudjelovanje učenika u procesu stvaranja procjene vlastitog razumijevanja nastavnog sadržaja i procjene vlastitog uspjeha u aktivnosti. Učenik koristi različite izvore informacija, kriterije i standarde. Kako bi se promicalo sustavno uvođenje samoprocjene u proces učenja, različiti (opći) modeli nastave samoprocjene nastaju u teoriji i praksi, i formalno strukturirani i neformalni. Svrha istraživanja bila je dizajnirati i procijeniti model razvoja učenikove samoprocjene matematičkih znanja temeljenog na modelnom učenju. Upotrebom modela, nastavnik uči samoprocjenu kroz glasno razmišljanje i postavlja pitanja koja učenik, kroz vrijeme upotrebe modela, koristi i internalizira. Sadržaj pitanja i aktivnosti u modelu uključuje bitne elemente koji su dio procesa samoprocjene i neke elemente pružanja kvalitetne nastave. Model se razlikuje od postojećih jer je u nekim elementima specifičan za područje samoprocjene matematičkih znanja i model se lako integrira u postojeće nastavne metode. U istraživanju smo proveli nastavu odabranih geometrijskih sadržaja pomoću modela za učenike 7. razreda osnovne škole. Bilo je 6 učitelja matematike koji su podučavali prema opisanom modelu tri tjedna. Bili smo zainteresirani da li je kvaliteta samoprocjene učenica poboljšana nakon uvođenja modela. Rezultati istraživanja pokazali su pozitivan učinak korištenja modela jer je poboljšana kvaliteta poznavanja ciljeva i kriterija učenja, poboljšana je i točnost samoprocjene razumijevanja sadržaja i točnost samoprocjene izvedbe zadataka. U modelu također vidimo potencial njegovog razvoja i korištenja u drugim matematičkim sadržajima.

Izlaganja završnih i diplomskih radova studenata s Pedagoškog fakulteta u Ljubljani, Slovenija

mag. prof. Eva Šebjanič

Naslov: *Primeri dobre prakse pouka na prostem v slovenskih vzgojno-izobraževalnih ustanovah*

Mentor: doc. dr. Darja Skribe-Dimec

Študijski program: Poučevanje - Poučevanje na razredni stopnji, (2. stopnja)

Povzetek:

V magistrskem delu sta v teoretičnem delu podrobneje predstavljena pouk na prostem in dejstva, zakaj je pomembno pouk organizirati na prostem, zunaj šolskih stavb. Učitelji in vzgojitelji so namreč prepogosto usmerjeni v razvijanje kognitivnih sposobnosti učencev, premalo pa se osredotočajo na socialni, emocionalni in fizični razvoj učencev ter stik s samim seboj in z naravo, kar pa so glavne prednosti pouka na prostem. Navedene so tudi omejitve, s katerimi se učitelji in vzgojitelji srečujejo pri organizaciji pouka na prostem. V nadaljevanju so predstavljene tudi metode in pristopi k pouku na prostem, kot so predvsem delo v skupinah, aktivna udeležba učencev v pedagoški proces, izkustveno učenje, povezovanje različnih vsebin z različnimi predmetnimi področji s posebnim poudarkom na ustvarjalnosti učencev, upoštevanje varnostnih vidikov takšnega pouka ter učinkovita refleksija, ki sledi po dejavnostih na prostem. Predstavljeni so tudi načini uveljavljanja pouka na prostem v tujini in primeri dejavnosti, ki so se izkazale za učinkovite. V empiričnem delu je z uporabo narativne metode raziskovanja predstavljenih šest zgodb dobrih praks pouka na prostem slovenskih učiteljev in vzgojiteljev. Zgodbe povedo, da sta za pouk na prostem najpomembnejši lastna motivacija in želja po drugačnih metodah poučevanja. Intervjuvanke so predstavile kar nekaj primerov konkretnih dejavnosti na prostem ter povedale, da je pri načrtovanju pomembno upoštevati mnogo dejavnikov, kot so prilagoditev urnika, sodelovanje z drugimi učitelji in iskanje spremstva, pri izvedbi pa skrb za varnost, možnost za prosto igro, učenje iz lastnih izkušenj, učenje uporabnih spretnosti (kot so merjenje površin, delo na vrtu, gradnja objektov), učinkovita refleksija ter aktivno vključevanje učencev v pedagoški proces (kot so reševanje različnih problemov, raziskovanje, opazovanje). Intervjuvanke navajajo

številne prednosti pouka na prostem, kot so boljša klima v razredu, manjša utrujenost izvajalcev takšnega pouka, razvijanje socialnih in fizičnih spretnosti ter možnosti za ustvarjalno mišljenje ter uspešno reševanje problemov. Intervjuvankam organiziranje pouka na prostem ni povzročalo težav, predstavile pa so morebitne ovire na drugih vzgojno-izobraževalnih ustanovah: iskanje spremstva, dodatno breme za izvajalce, strah pred poškodbami učencev, nenaklonjenost vodstva in sodelavcev, težave z disciplino, pridobivanje morebitnih finančnih sredstev, vreme in prisotnost klopov v gozdu.

Jerneja Rojko

Kriteriji za učiteljevo izbiro kakovostnega učnega gradiva za matematiko v 5. razredu osnovne šole

Mentor: prof. dr. Tatjana Hodnik Čadež

Študijski program: Poučevanje - Poučevanje na razredni stopnji (2. stopnja)

Povzetek

Spremembe časa – spremembe učnih načrtov, smernic poučevanja, šolske reforme, značilnosti trga učnih gradiv – prinašajo »poplavo učnih gradiv« in s tem novo vlogo za učitelja, ki mora gradiva izbrati. Ta je zaradi pogostosti rabe učnih gradiv pri pouku izredno pomembna, saj v veliki meri vpliva na njegovo kakovost. Teoretični del magistrskega dela zajema izhodišča različnih strok, ki naj bi bile učitelju v pomoč pri sicer avtonomni izbiri kakovostnega učnega gradiva za pouk matematike. Pomembno je, da je njegova izbira odraz njegovega strokovnega znanja in ne posledica dobre promocije najnovejšega. Pri tem mora učitelj upoštevati stroko splošne didaktike: poznati mora vrste gradiv, preveriti mora upoštevanje didaktičnih, oblikovnih in jezikovnih načel in prisotnost elementov, ki učence učijo učiti se. Opreti se mora tudi na smernice specialne didaktike, torej didaktike matematike, ter v gradivih preveriti, ali te upoštevajo posebnosti predmeta oz. sodobne pristope poučevanja, aktualni učni načrt za matematiko za 5. razred in ali vsebujejo raznovrstne naloge glede na tipe in taksonomske ravni znanja. Da učiteljeva izbira ne bo le kakovostna, temveč najoptimalnejša, mora poznati tudi značilnosti učnega trga in njegovo aktualno ponudbo. V teoretičnem delu zato predstavljamo tudi aktualni trg tiskanih in elektronskih učnih gradiv za matematiko za 5. razred. Glede na omenjena izhodišča stroke smo v empiričnem delu kvalitativno analizirali štiri aktualne komplete učnih gradiv za 5. razred matematike, dva od teh so učitelji v šolskem letu 2016/2017 izbrali najpogosteje, dva pa najredkeje. Rezultati analize so pokazali, da učitelji sicer za uporabo pri pouku najpogosteje izbirajo ustrezno kakovostna učna gradiva, a ne najbolj optimalnih. Glavne pomanjkljivosti smo zasledili pri vključenosti učenja učenja, pri upoštevanju posebnosti predmeta matematika ter pri raznovrstnosti nalog v gradivih; največje ujemanje s teoretičnimi izhodišči pa se je pokazalo pri skladnosti z učnim načrtom, pri ustreznosti jezika in stila v gradivih ter pri upoštevanju osebnih smernic učitelja in didaktičnih načel. Čeprav se analizirani kompleti v splošni kakovosti gradiv niso posebno razlikovali, so se

razlikovali glede na zastopanost posameznih kriterijev. Največ razlik se pojavlja pri kriterijih, vezanih na osebne smernice učitelja, oblikovanost gradiv in specifične predmeta matematika. Prav zato je pomembno, da učitelj pri izbiri kritično presoja o njihovih prednostih in pomanjkljivostih ter za uporabo pri pouku izbere kakovostno in z njegovim poučevalnim stilom skladno učno gradivo. V pomoč pri tehtni in odgovorni izbiri mu je lahko Model za presojanje kakovosti učnih gradiv za pouk matematike v osnovni šoli, ki smo ga oblikovali za potrebe raziskave, glede na ugotovitve pa nadgradili. Ker je osnovan na teoretičnih izhodiščih splošne in obče didaktike in prenosljiv za presojanje kakovosti učnih gradiv vseh razredov, ga ocenjujemo kot naš glavni prispevek znanosti k stroki.

Suzana Panić

Slikopisi Anje Štefan v tipni obliki

Mentor: prof. dr. Milena Mileva Blažić

Somentor: doc. dr. Aksinja Kermauner

Študijski program: Predšolska vzgoja, (1. stopnja)

Verjetno večina med nami razume slepoto kot veliko črno podobo sveta. Nešteto ovir in problemov, nenehnih izzivov, brezbarven in s strahom prepleten način življenja. Priznam, tako sem se počutila jaz, ko je zdravnik mojemu sinu diagnosticiral nepopravljivo stanje njegovih oči, ki pojasnjujejo popolno slepoto. Nepoznavanje tematike je vzbujalo strah, temo in obup. Pozneje se je izkazalo, da »edina tema, ki obstaja, je neznanje« (Shakespeare, s. a.). Osebno izkušnjo sem obrnila sebi v prid in se skozi diplomsko delo veliko naučila, a glavni namen je bil pregledati ponudbo slikanic za slepe in slabovidne otroke in jim ponuditi nekaj, kar do sedaj ni bilo prilagojeno. Izdelala sem tri tipne slikopise avtorice Anje Štefan in jih preizkusila v praksi. Kakovost izdelkov sem preverila s tremi otroki različnih starosti in s tremi strokovnimi delavci. Uporabila sem tehniko opazovanja z udeležbo, ček listo in nestandardiziran osredotočen intervju, s katerimi je bila zagotovljena kakovost izboljšane verzije avtorskih tipnih slikopisov. Odzivi navzočih so bili pozitivni; otroci so pri tipanju, ugibanju besed in spoznavanju slikopisemskega sloga bili samozavestni, zgovorni in radovedni, strokovni delavci pa navdušeni nad idejo in interpretacijo tipnih slik. Sklepna ugotovitev torej je, da je še veliko neprilagojenih vsebin, ki so z dobro prakso popolnoma izvedljive in uporabne za slepe, slabovidne in videče otroke.

Urška Jerovšek

Značilnosti mišljenja pri učencih ob integraciji ustvarjalnega giba v učne ure (Integrating creative movement in the classroom and its connection to children`s cognition)

Mentorica: doc. dr. Simona Prosen (mentorica) in doc. dr. Vesna Geršak (somentorica)

Študijski program: Poučevanje - Poučevanje na razredni stopnji, (2. stopnja)

Povzetek

Ustvarjalni gib je aktiven način učenja, pri katerem učenec skozi gibanje izraža svoje občutke, lažje ustvarja ter lahko tudi razvija kognicijo. Ravno pri učni metodi ustvarjalnega giba v ospredje pride povezanost kognitivnega in telesnega razvoja posameznika. V magistrskem delu smo raziskovali povezavo med izvajanjem učnih ur z metodo ustvarjalnega giba in znanjem učencev iz geometrije (področja: liki in telesa, črte in točke, simetrija). Podatke za empirični del smo pridobili v projektu *Pomen ustvarjalnega giba za različna področja razvoja pri učencih razredne stopnje*, ki je potekal v okviru Pedagoške fakultete v Ljubljani. Vključeni so bili učenci, ki so na predoperativni stopnji razvoja kognicije, na operativni stopnji kognitivnega razvoja ali na prehodu med stopnjama: trije razredi drugošolcev (N = 68) iz osnovnih šol v Sloveniji. Podatke o stopnji kognitivnega razvoja smo pridobili s pomočjo odgovorov učencev na štiri naloge za ugotavljanje stopnje kognitivnega razvoja. Podatke o znanju geometrije smo pridobili s preizkusom znanja iz geometrije. Rezultati so pokazali, da je 13,2 % v raziskavo vključenih drugošolcev še na predoperativni stopnji kognitivnega razvoja, 25 % drugošolcev je na prehodu med stopnjama in 61,8 % drugošolcev na operativni stopnji razvoja kognicije. Statistično pomembne razlike v povprečni oceni znanja geometrije so se pokazale med učenci na operativni stopnji kognitivnega razvoja in tistimi na predoperativni stopnji ali na prehodu med stopnjama – v prid prve skupine. Pomembne so bile tudi razlike med skupinami pri določenih nalogah iz posameznih področij geometrije. Mere razpršenosti pa so pokazale, da so si glede na povprečne ocene na preizkusu znanja med seboj najbolj različni učenci na prehodu med stopnjama.

Lana Klopčič

Vzpostavljanje avtoritete učitelja v razredu z vidika učencev in učiteljev

Mentor: izr. prof. dr. Janez Krek

Študijski program: Poučevanje - Poučevanje na razredni stopnji z angleščino, (2. stopnja)

Izvleček:

Namen našega raziskovanja je bil osvetliti problematiko vzpostavljanja avtoritete učitelja v osnovni šoli in ugotoviti, kako učitelji odreagirajo v primerih rušenja njihove avtoritete. Zanimalo nas je tudi, kako avtoriteto učiteljev doživljajo in vrednotijo učenci ter ali se mnenja učiteljev in učencev razlikujejo. Namen našega empiričnega raziskovanja je bil primerjati različne načine vzpostavljanja avtoritete učiteljev v osnovni šoli in ugotoviti, kako in če sploh učitelji odreagirajo v primerih rušenja svoje avtoritete. Zanimalo nas je, ali znotraj določene osnovne šole obstajajo učitelji z različnimi načini vzpostavljanja avtoritete in v kolikšni meri te razlike v vzgojnih stilih zaznavajo tudi učenci. V ta namen smo izvedli empirično raziskavo z uporabo kvantitativne metode zbiranja podatkov z anketnim vprašalnikom za učitelje in učence, s priložnostnim vzorcem na eni izmed primestnih osnovnih šol v Sloveniji. Zanimalo nas je, kakšno je simbolno dojemanje učitelja z vzpostavljeno avtoriteto – tako z vidika anketiranih učiteljev kot tudi s perspektive anketiranih učencev, in v ta namen smo v anketni vprašalnik vključili vprašanje odprtega tipa, ki se nanaša na lastnosti učitelja, ki ima v razredu vzpostavljeno avtoriteto. Analiza zbranih odgovorov je pokazala, da učitelji na prvi dve mesti uvrščajo doslednost in strokovnost, učenci pa prijaznost in strogost. Z vprašanji v anketnem vprašalniku smo raziskovali tudi potencialno povezanost med tipom avtoritete učiteljev in načinom umirjanja motečih učencev, ki ga učitelj z določenim tipom avtoritete uporablja, vendar pridobljeni podatki ne kažejo specifičnega vzorca povezanosti med načini umirjana in sklopi indikatorjev, ki opredeljujejo določen tip avtoritete. Rezultati, pridobljeni s faktorsko analizo sklopov indikatorjev za opredeljevanje tipov avtoritete učiteljev, so potrdili in vrednostno izrisali obstoj treh glavnih tipov avtoritete učitelja ter jasno korelacijo med predvidenimi teoretičnimi okviri določenega tipa avtoritete učitelja.

Abstract

The purpose of our research was to highlight the problematics of establishing authority of the primary school teachers and to determine in what manner teachers react in situations that undermine their authority. We also wanted to reveal how teacher's authority is experienced and valued by pupils, and if the opinions of teachers and students differ. The main purpose of our empirical research was to compare the different types of establishing authority of teachers in elementary schools and to determine if, and in which way, the teachers react in the situations that undermine their authority. We were interested in identifying existence of teachers with different ways of establishing authority within the particular elementary school, and to inspect to what extent these potential differences in the educational attitudes of the teachers are perceived by pupils. To this end, we conducted an empirical survey using a quantitative method of collecting data with a questionnaire for teachers and students, using convenience sampling at one of the suburban primary schools in Slovenia. We also intended to define what is the symbolic perception of a teacher with an established authority – both, from the perspective of the surveyed teachers, as well as from the perspective of the surveyed pupils, and for this purpose we included the question of an open type in the questionnaire, which required them to write down three characteristics of a teacher with an established authority. According to the results teachers have labelled consistency and professionalism in the first two places, while students opted for kindness and strictness as the two of the most significant characteristics of a teacher with established authority. Questions in the survey questionnaire also investigated the potential correlation between the type of authority of teachers and their strategy of calming disruptive pupils, but the obtained data did not show a specific pattern of connection between the routines of calming disruptive students and sets of indicators that define a certain type of teacher's authority. The results obtained by factor analysis of sets of indicators for defining types of teacher's authority confirmed the existence of three main types of teacher's authority and a clear correlation between the foreseen theoretical frameworks of a particular type of authority of the teacher.

Izlaganja završnih radova studenata Učiteljskog fakulteta, preddiplomskog studijskog smjera Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Kristina Milih

Djelo Voje Radoičića kao poticaj za likovno stvaralaštvo djece rane i predškolske dobi

Artwork of Vojo Radoičić as a Stimulus for Early and Preschool-aged Children's Artistic Creativity

Mentor: doc. dr. sc. Zlata Tomljenović

Sažetak

Vojo Radoičić je poznati riječki likovni umjetnik te nezaobilazna figura u hrvatskoj likovnoj umjetnosti druge polovice 20. stoljeća. Njegov likovni izraz karakterizira poetičnost, zaigranost i prepoznatljiv živi kolorit, zbog čega se njegova djela često dovode u korelaciju sa spontanošću dječjeg likovnog stvaralaštva. U radu se istražuju mogućnosti uporabe umjetničkih reprodukcija Voje Radoičića u poticanju likovnog izražavanja djece predškolske dobi, te utjecaj primjene ove vrste poticaja na razvoj kreativnosti i motivacije ispitane grupe djece. Rezultati istraživanja pokazuju određene kvalitativne promjene, a također mogu pomoći u planiranju daljnjih likovnih aktivnosti odgajatelja u dječjim vrtićima.

Ključne riječi: Vojo Radoičić, dječje likovno stvaralaštvo, poticanje likovnog izražavanja djece, kvalitativne promjene

Abstract

Vojo Radoičić is a famous artist from Rijeka and an unavoidable figure in the Croatian art scene of the second half of the 20th century. His art expression is characterised as poetic, playfull and is well known for its lively coloring, causing his art pieces to often be compared to spontaneous children art expression. In this paper, possibilities are being researched to use reproductions of Vojo Radoičić's art to encourage art expression in preschool children, and the impact of this kind of incentive on the development of creativity and motivation in the tested group of children. Research results show certain qualitative changes, and also can help preschool teachers in planning future art activities in kindergartens.

Keywords: Vojo Radoičić, children art, encouraging art expression in children, qualitative changes

Lucija Crljenko

Primjena aplikacije „Gabriel's Seeds“ u predškolskoj ustanovi

The use of „Gabriel's Seeds“ application in kindergarten

Mentor: doc. dr. sc. Jasminka Mezak

Sažetak: U ovom radu opisana je povezanost korištenja tableta sa aplikacijom „Gabriel's seeds“ i međusobnom suradnjom djece, kao i razvojem suradničkih kompetencija kod djece. „Gabriel's seeds“ izradio je i osmislio Damir Klečina, a služi za izrađivanje, korištenje i dijeljenje personaliziranih aplikacija namijenjenih učenju i cjelokupnom razvoju djeteta. Kako bi se ova povezanost dokazala, provedeno je istraživanje kroz direktni rad s djecom. S obzirom da živimo u suvremenom dobu, gdje smo svakodnevno okruženi barem jednom vrstom tehnologije, bilo je za očekivati da će djeca reagirati pozitivno na korištenje tableta, ali i na korištenje ove aplikacije. Pokazalo se kako ova aplikacija može koristiti u radu s djecom, pomoći pri realizaciji bilo koje aktivnosti, a doprinosi osuvremenjivanju čitavog odgojno – obrazovnog procesa.

Ključne riječi: „Gabriel's seeds“, suradnja, tableti u dječjem vrtiću

Abstract: This paper describes the relationship between the use of a tablet device with the application „Gabriel's seeds“ and children's interaction with it, as well as the development of collaboration between children. "Gabriel's seeds" was created and made by Damir Klečina. It was designed to create, use and share personalized apps intended for learning and the overall development of the child. In order to demonstrate this correlation, research has been conducted through direct work with children. Since we live in the modern age, where we are surrounded daily by at least one type of electronic device, it is to be expected that children will respond positively to the use of applications on tablet devices. It has been shown that this application can be used in working with children, assisting in the realization of any activity, and contributing to the upgrade of the entire educational process.

Keywords: “Gabriel's seeds”, collaboration, tablet devices in kindergarten

Tea Lakotić

Pregled edukativnih igara primjenjivih u radu s predškolskom djecom

An overview of educational games applicable in working with preschool children

Mentor: doc. dr. sc. Jamsinka Mezak

Sažetak: Tema ovog završnog rada je “Pregled edukativnih igara primjenjivih u radu s predškolskom djecom”. U današnje doba djeca provode mnogo slobodnog vremena igrajući računalne igre. U ovome radu prikazane su pozitivne i negativne strane računalnih igara s posebnim naglaskom na edukativne igre. Navedeni su i primjeri edukativnih igara na hrvatskome jeziku kao i kako se zaštititi od negativnih posljedica računalnih igara.

Ključne riječi: dječja igra, računalne igre, edukativne igre

Abstract: The subject of this final paper is “An overview of educational games applicable in work with preschool children”. Nowadays children spend a lot of their free time playing computer games. In this paper are shown the positive and negative effects of playing computer games, with special emphasis on educational games. There are also given examples of educational games on croatian and it is mentioned how to protect children from the negative effects of the computer games.

Keywords: child play, computer games, educational games

Lucija Kostadin

Vrednovanje programa kineziološke aktivnosti u mješovitoj jasličkoj skupini

Evaluation of the kinesiological activity program in the mixed cluster group

Mentor: Doc. dr. sc. Vilko Petrić

Cilj ovog istraživanja bio je kvantitativno i kvalitativno vrednovati izrađeni godišnji program za aktivnost tjelesne i zdravstvene kulture s djecom jasličke dobi. Uzorak ispitanika čini 63 djece jasličke dobi iz DV Rijeka, odnosno 33 djece u eksperimentalnoj i 30 djece u kontrolnoj grupi. Uzorak kvantitativnih varijabli čine četiri testa za procjenu motoričkih postignuća temeljena na različitim strukturama kretanja koje omogućuju svladavanje prostora, prepreka, otpora i baratanje predmetima. Uzorak kvalitativnih varijabli kreiran je na temelju opažanja djece tijekom provođenja različitih vrsta motoričkih sadržaja u pojedinom dijelu aktivnosti tjelesne i zdravstvene kulture, odnosno sve su vrste motoričkih sadržaja u pojedinim dijelovima analizirane prema sljedećim sastavnicama: provedivost, zainteresiranost, kvaliteta, uključenost, usvojivost, trajanje i efikasnost. Razlike su testirane Studentovim t-testom za nezavisne i zavisne uzorke, dok je potrebe kvalitativne analize korištena metoda opservacije. Rezultati su pokazali kako je vrednovani program postigao izvrsne rezultate u napretku motoričkih postignuća. Eksperimentalna grupa postigla je statistički značajno ($p = 0.00$) bolje rezultate u svim domenama (prostor, prepreke, otpor, baratanje) od kontrolne grupe. Najprikladniji sadržaji su zajedničke i hvatačke kineziološke igre, pripremne vježbe u mjestu, potrebno je sustavno provoditi sadržaje iz svih kretnih struktura, odnosno svladavanje prostora, prepreka, otpora i baratanje predmetima, poligon, čitanje priče, igrokaz, kineziološke igre i zdravstveno – higijenski postupci. Možemo zaključiti kako aktivnost tjelesne i zdravstvene kulture značajno pospješuje motoričke sposobnosti i znanja djece, a to se očituje u njihovim motoričkim postignućima. Ovo istraživanje predstavlja svojevrsnu podlogu za daljnji razvoj i napredak u području kinezioloških aktivnosti s djecom jasličke, tj. rane dobi. Istraživanjem je dokazano kako je provođenje aktivnosti u skupini djece rane dobi zaista moguće.

ključne riječi: djeca rane dobi, kineziološka aktivnost, motorička postignuća

The aim of this study was to quantitatively and qualitatively evaluate the annual program for the activity of physical education with children of early age. A sample of 63 children of early age from DV Rijeka, 33 children in experimental and 30 children in the control group, were tested. A sample of quantitative variables consists of four tests to assess the motor achievements based on different movement structures which enable the mastering space, obstacles, resistance and handling objects. A sample of qualitative variables was created based on the observation of children while performing various types of motor content in a specific part of the physical and health culture activities, ie all types of motor content in some parts were analyzed by the following components: feasibility, interest, quality, inclusion, adoption, duration and efficiency. Differences were tested by Student's t-test for independent and dependent samples. For the qualitative analysis was used method of observation. The results showed that the evaluated program achieved excellent results in the advancement of motor achievements. The experimental group achieved statistically significant ($p = 0.00$) better results in all domains (space, barriers, resistance, handling) of the control group. The most appropriate contents are the common and catching kinesiology game activities, exercise in the place, space mastering, obstacles and handling objects, polygon, reading stories, playing, kinesiological games and health - hygienic procedures. We can conclude that physical activity and exercise enhance the motor skills of children and greatly affect their motor skills, which is reflected in their motor achievements. This research is a kind of platform for further development and advancement in the field of kinesiological activities with children of early age. Research has shown that implementation of activities in a group of early childhood children is really possible.

Key words: children of early age, kinesiological activity, motor achievements

Sara Jakšić

Razlike u tjelesnoj aktivnosti između dobnih skupina djece rane i predškolske dobi

Differences in physical activity between the age groups of early and pre-school children

Mentor: Doc. dr. sc. Vilko Petrić

Cilj ovoga istraživanja bio je utvrditi stanje razine tjelesne aktivnosti djece rane i predškolske dobi te utvrditi postoji li statistički značajna razlika između dječaka i djevojčica. Standardizirani „Anketni upitni - za procjenu razine tjelesne aktivnosti djece“ dan je roditeljima određenog djeteta da ga ispuni za svoje dijete. Za potrebe ovog istraživanja slučajnim odabirom ispitan je uzorak od 38 ispitanika rane i predškolske dobi, polaznika Dječjeg vrtića Rijeka. Rezultati istraživanja pokazali su nedovoljan broj djece koji je tjelesno aktivan prema optimalnoj preporuci Svjetske zdravstvene organizacije, odnosno 60 minuta umjerene do visoke tjelesne aktivnosti dnevno. Prema rezultatima istraživanja nitko od ispitanika nije tjelesno aktivan tijekom svih sedam dana u tjednu. Doduše, 55,5% djevojčica tjelesno je aktivno 60 minuta dnevno tijekom šest dana u tjednu te 65% dječaka. Također, prema rezultatima tjelesne aktivnosti umjerenog do visokog intenziteta, nešto više od polovice ispitanih, tim je intenzitetom tjelesno aktivno samo 60 minuta tijekom cijeloga tjedna za razliku od preporučljivih 60 minuta dnevno. Uočena je razlika prema spolovima gdje rezultati ukazuju na statistički značajnu ($p=0,00$) veću aktivnost dječaka prema broju tjelesno aktivnih dana te veći postotak tjelesno aktivnih dječaka prema umjereno do visoko intenzivnim tjelesnim aktivnostima nego li djevojčica. Nitko od ispitanika nije na zadovoljavajućoj razini tjelesne aktivnosti. Može se reći kako je zdravlje djece ozbiljno ugroženo zbog njihove nedovoljne količine kretanja u slobodno vrijeme. Ovo istraživanje pokazalo je da problem nedovoljne količine kretanja postoji već u najranijoj dobi te da treba poduzeti sve potrebne mjere i naći načina za povećanje tjelesne aktivnosti djece u slobodno vrijeme.

Ključne riječi: razina tjelesne aktivnosti, slobodno vrijeme, rana i predškolska dob

The main of this research was to determine the state of physical activity level among children of early and pre-school age and to establish whether there is a statistically significant difference between boys and girls. The parents of a particular child are asked to fill up "Survey questionnaire- to assess the level of physical activity of children" for their own child. For the purpose of this research, by random selection, a sample of 38 subjects were examined among children of early and

pre-school age who attend Children's Kindergarten Rijeka. The results of the research showed insufficient number of children who are physically active, according to the World Health Organization and their optimal recommendation of 60 minutes moderate to high body activity per day. According to the results of the study, none of the subjects were physically active during all seven days of the week. However, 55,5% of girls and 65% of boys are physically active 60 minutes per day for six days. Also, regarding the results of physical activity from moderate to high intensity, slightly more than half of the tested subjects are physically active only 60 minutes a week by said intensity, unlike the recommended 60 minutes per day. The results show gender difference. There is a statistically significant ($p=0,0$) higher activity among boys according to the number of physically active days and the higher percentage of boys who are active in moderate to very intense physical activity than girls. None of the respondents is at a satisfactory level of physical activity. It can be said that the health of children is seriously compromised due to their inadequate amount of time spent in physical activity. This research has shown that the problem regarding insufficient movement occurs at the earliest age and that there should be taken all necessary measures to increase the physical activity among children in their free time.

Keywords: level of physical activity, free time, early and preschool age

Vivien Skladany

Važnost čitanja i pripovijedanja u radu s djecom rane i predškolske dobi iz perspektive odgajatelja
The Importance of Reading and Storytelling in Working with Preschool- aged Children from the
Teachers' Perspective

Mentor: doc. dr. sc. Maja Opašić

Sažetak

Budući da je jedan od važnih zadataka odgoja u predškolskom razdoblju naučiti djecu govoriti i razumjeti materinski jezik, čitanje i pripovijedanje priča i bajki mora biti dječjom svakodnevicom. Stoga je cilj rada bio prikazati ulogu i važnost čitanja i pripovijedanja u radu s djecom predškolske dobi te istražiti na koji način i kada čitanje i pripovijedanje odgajatelji primjenjuju u svom svakodnevnom radu. Stoga je za potrebe rada proveden kratak upitnik namijenjen odgajateljima. Ključne riječi: čitanje, pripovijedanje, odgajatelj, predškolski odgoj i obrazovanje, dijete predškolske dobi

Abstract

The basic aim of the paper is to establish the importance of reading and narrating to children from the earliest age. At the very beginning the reading is defined as well as its aspects and purpose. Particular attention is focused on three types of children's literature that are most prominent to working with children of early and preschool age, such as picture books, fairy tales and stories. In addition, the research was conducted and its goal was to examine preschool teacher's opinion about the importance of the reading and narrating to children from the earliest age. The results of the research shown that preschool teachers understand the importance of the reading and narrating to children from the earliest age and they do activities that include reading and narrating daily. Furthermore, preschool teachers pointed out that children enjoy, react positively and very often initiate reading activities.

Key words: reading, narrating, children's literature, child, preschool teacher

Nika Vrabec

Mišljenja odgajatelje o primjeni biblioterapije

Preschool Teachers' Opinions on the Use of Developmental Bibliotherapy

Mentor: doc. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

Sažetak: U radu se obrađuje tema razvojne biblioterapije, način primjene i učinci te uloga u poticanju inkluzivnih vrijednosti u skupinama. Cilj ovog rada bio je utvrditi različite dimenzije poznavanja, korištenja i iskustva odgajatelja u području razvojne biblioterapije i specifično priče koja pomaže, neka obilježja radnog mjesta (broj djece s posebnim potrebama i podrška stručnih suradnika), te postoji li povezanost među navedenim dimenzijama. Istraživanje je provedeno na 259 odgajatelja iz pet gradova Primorsko-goranske i Istarske županije.

Rezultati su pokazali kako odgajatelji izvještavaju o relativno niskoj zastupljenosti djece s posebnim potrebama u skupinama. Većina odgajatelja navodi da ima podršku stručnih suradnika, iako tek 10% njih ima dostupnu podršku pojedinih profila stručnjaka (logopeda i socijalnog pedagoga). Pojam razvojne biblioterapije nije afirmiran iako se u radu odgajatelja u velikoj mjeri koristi pripovijedanje priča koje pomažu. Zaključeno je kako su odgajatelji koji učestalije pripovijedaju u svojem radu, upoznatiiji s pojmom razvojne biblioterapije, u radu češće koriste slikovnice i priče te iskazuju veće uživanje u čitanju. Nedovoljna upoznatost odgajatelja s pojmom razvojne biblioterapije može se povezati i s oskudnim održavanjem edukacija upravo na tu temu. Rezultati istraživanja ukazuju na potrebu provođenja edukacija s temom razvojne biblioterapije kako bi došlo do njezine afirmacije u odgojno-obrazovnom kontekstu Republike Hrvatske.

Ključne riječi: Razvojna biblioterapija, dječji vrtić, odgajatelj, inkluzija, inkluzivne vrijednosti

Abstract: The paper deals with the topic of bibliotherapy, different types of bibliotherapy, ways of use and effects that this method has on a single person or the atmosphere in the places of education such as kindergarten. The aim of this paper is to examine kindergarten teachers recognition of children with special needs and availability of professional associate, knowing of the terms related to bibliotherapy and relationship between knowledge and use of bibliotherapy in kindergarten. The research was conducted on 259 kindergarten teachers from five towns in Primorsko-goranska and Istarska County. Research has shown that kindergarten teachers are not very familiar with term of bibliotherapy even though they often use therapeutic stories in

kindergarten. In addition, kindergarten teachers who often read to children, get acquainted with the above-mentioned concepts, they use picture books and stories more often, and show greater enjoyment of reading.

The research has shown that there is a great need of workshops on the topic of bibliotherapy so it can be recognized in the context of early and preschool education.

Keywords: Bibliotherapy kindergarten, kindergaten teacher, inclusion, inclusive values

Lorena Ljevar

Osobine ličnosti i stavovi prema djetinjstvu i odgoju budućih odgajatelja

Personality traits and attitudes toward childhood among future early and preschool educators

Mentor: izv. prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

Proces ranog učenja i poučavanja značajno je determiniran različitim karakteristikama odgajatelja koje ne uključuju samo relevantne kompetencije za rad s djecom rane i predškolske dobi. Između ostalog, istraživanja su pokazala da na njihov rad značajnog efekta imaju njihovi stavovi i osobine ličnosti, što je ujedno i cilj ovog rada. Prema tome, središte ovog istraživanja bilo je usmjereno prema ispitivanju osobina ličnosti budućih odgajatelja i njihovih stavova prema djetinjstvu i odgoju djece te samom odnosu između osobina ličnosti i iskazanih stavova. Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku od 129 studenata Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja pri Učiteljskom fakultetu u Rijeci. Upotrijebljena su 3 mjerna instrumenta: Petofaktorski model ličnosti, Upitnik subjektivnih teorija odgajatelja i Upitnik stavova o različitim životnim područjima. Dobiveni rezultati pokazali su povišene vrijednosti u svim osobinama ličnosti: ekstraverziji, savjesnosti, ugodnosti i otvorenosti prema iskustvu, izuzev neuroticizma. U odabiru stavova o djetinjstvu i odgoju djece, utvrđena je značajna pozitivna povezanost između porasta dobi i odabira liberalnijih stavova o djetinjstvu i odgoju djece. Također, utvrđena je značajna pozitivna povezanost i u svim osobinama ličnost sa stavovima prema različitim životnim područjima. Utvrđeni rezultati, prikazani u radu, mogu poslužiti kao uvid u različite implicitne prakse u radu budućih odgajatelja s djecom rane i predškolske dobi, te rasprave o mogućim smjernicama za promjenom relevantnih studijskih programa.

Ključne riječi: djetinjstvo, budućí odgajatelji, osobine ličnosti, stavovi

The early learning and teaching process is significantly determined by the different characteristics of preschool educators that do not include only the relevant competences for working with children of early and preschool age. Among other things, research has shown that their work has a significant effect on their attitudes and personality traits, which is at the same time the goal of this work. Hence, the focus of this study was to examine the personality traits of future educators and their attitudes towards childhood and child upbringing and the relationship between personality traits and expressed attitudes. The study was conducted on a sample of 129 students of the Early Childhood and Preschool Education at the Faculty of Teacher Education in Rijeka. Three

measuring instruments were used: BFI, Subjective Educator Theory Questionnaire, and Questionnaire on Different Living Areas. The obtained results showed elevated values in all personality traits: extraversion, conscientiousness, agreeableness and openness to experience except for neuroticism. In selecting childhood attitudes and upbringing, significant positive correlation has been established between age growth and choice of more liberal attitudes about childhood and child upbringing. Also, significant positive correlation has been established in all traits personality with attitudes towards different life areas. The findings, presented in the paper, can serve as an insight into different implicit practices in the work of future educators with early and pre-school children and discussion of possible guidelines for changing relevant study programs.

Keywords: childhood, future preschool educators, personality traits, attitudes

Martina Paro

Okomita višejezičnost djece predškolske dobi

Vertical Multilingualism of Preschool-aged Children

Mentor: doc. dr. sc. Maja Opašić

Sažetak

Okomitom se višejezičnošću smatra više ili manje izražen međuodnos materinskoga govora (organskoga, zavičajnoga, okolinskoga) i standardnoga jezika. Hrvatski jezik čine standard, supstandard, narječja i žargoni, a njihovo je ispreplitanje očito na svim razinama usvajanja i učenja jezika, pa tako i onoj u ranom i predškolskom razdoblju. Dijete polaskom u odgojno-obrazovnu instituciju postaje nenormativno dvojezična ili višejezična osoba što znači da nedovoljno poznaje norme standardnog jezika.

U radu se daje teorijski pregled problematike okomite dvojezičnosti s posebnim osvrtom na dvojezičnost i višejezičnost u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Također, istražuje se okomita višejezičnost u praksi, tj. upotreba hrvatskoga standardnoga jezika i zavičajnih idioma u dječjim vrtićima.

Ključne riječi: okomita višejezičnost, standardni jezik, zavičajni govor, hrvatski jezik, rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Abstract

Vertical multilingualism implies a more or less expressed interrelationship between the mother tongue (organic, regional, environmental) and the standard language. The Croatian language is composed of its standard, substandard, dialects, and jargon and their interweaving is obvious on all levels of language acquisition and learning and therefore even in the early and pre-school period. By attending an educational institution, the child becomes a non-normative bilingual or multilingual person meaning it insufficiently knows the norms of the standard language.

The aim of this thesis is to give a theoretical review regarding the issue of vertical multilingualism with a particular emphasis on bilingualism and multilingualism in early and pre-school education. Furthermore, the thesis will analyze vertical multilingualism in practice, i.e. the usage of Croatian standard language and regional idioms in kindergartens.

Keywords: vertical multilingualism, standard language, regional speech, Croatian language, early and pre-school education

Izlaganja diplomskih radova studenata Učiteljskog fakulteta, diplomskog studijskog smjera Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Nataša Miletić

Čitalački kulturni kapital roditelja djece rane i predškolske dobi

Reading Cultural Capital of Parents of Preschool-aged Children

Mentor: izv. prof. dr. sc. Željko Boneta

Sažetak

U drugoj se polovini prošloga stoljeća na području sociologije u fokus stavlja međugeneracijska transmisija kulturnog kapitala potaknuta teorijom kulturne reprodukcije Pierrea Bourdieua, poglavito istražujući te postavke na roditeljima djece starijega uzrasta. S obzirom na to da se od tada do danas utvrdila važnost utjecaja na dijete u prvim godinama života, ovaj diplomski rad problematizira vezu roditeljskoga čitalačkog kulturnog kapitala i čitalačkih navika i vještina djece rane i predškolske dobi. Pojedini roditelji svjesni su važnosti čitanja djetetu naglas već od njegova rođenja. Tom se zajedničkom aktivnošću roditelja i djeteta razvijaju predčitalačke vještine koje djeluju na razvoj fonološke osjetljivosti, na djetetovo razumijevanje značenja riječi, ali i na način djetetova komuniciranja s drugima. Ti roditelji, koji znaju kolika je važnost stjecanja osjećaja za knjigu i čitanje, namjerno čitalački socijaliziraju dijete: uključuju ga u čitalačke aktivnosti, kupuju mu knjige, učlanjuju dijete u knjižnicu i redovito ga vode da izabere što želi da mu se čita. S druge strane, velika je važnost i nenamjerne čitalačke socijalizacije koja je pojedinoj djeci jedini način usvajanja čitalačke kulture. Dijete, promatrajući ostale oko sebe kako posežu za knjigama, čitaju i razgovaraju o pročitanome, usvaja kompetencije koje su važne za uspješno djelovanje u sredini u kojoj živi. Na kraju zaključujemo da suvremeno roditeljstvo pred mnoge postavlja velike izazove. Aktualne spoznaje o razvoju djece te moderni trendovi u roditeljstvu zahtijevaju od njih puno uloženog truda u želji da budu što kvalitetniji, što vrijedi i u području čitalačke socijalizacije.

Ključne riječi: roditeljski kulturni kapital, utjelovljeni čitalački kulturni kapital, objektivirani čitalački kulturni kapital, institucionalizirani čitalački kulturni kapital

Summary

In the second half of the 20th century, in the field of sociology, the focus was put on intergenerational transmission of cultural capital inspired by Pierre Bourdieu's theory of cultural reproduction, mostly by analyzing these assumptions on the parents of the school-age children. Since then, the importance of the influence of parental cultural capital on the children of early age has been established, therefore, this thesis discusses about relation between parental reading cultural capital and reading habits and skills of the early and preschool age kids.

Transmission of reading cultural capital from parents to children is linked to parental institutionalized cultural capital, parental embodied reading cultural capital and parental objectified reading cultural capital. But, partly it is also related to the dominant patterns of parenting.

Key words: parental reading cultural capital, children's reading socialization, embodied reading cultural capital, objectified reading cultural capital, institutionalized cultural capital

Ivana Topić

Stavovi odgajatelja o rodnim odnosima u odgojno-obrazovnome procesu

Early Childhood and Preschool Teachers' Attitudes on Gender Relations in Educational Process

Mentor: izv. prof. dr. sc. Željko Boneta

Sažetak

Cilj rada je ispitati stavove odgajatelja/ica o rodnim odnosima u odgojno-obrazovnome procesu. Rad se temelji na shvaćanju roda kao kulturno uvjetovanog pojma. Ispitan je rodni konzervativizam, stavovi i percepcija ponašanja djece te svijest o rodnoj jednakosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Istraživanje je provedeno na uzorku od 177 ispitanika/ca na području grada Rijeke te okolnih općina. Ispitana je povezanost sociodemografskih karakteristika ispitanika sa rodnim konzervativizmom, rodnim stereotipima vezanim uz ponašanje djece te svijesti o rodnoj jednakosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Mlađi ispitanici/e, ispitanici/e sa završenim diplomskim studijem te oni koji nisu educirani za provođenje programa vjerskog odgoja, pokazali su rodno egalitarnije stavove te višu percepciju važnosti rodne jednakosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju.

Ključne riječi: stavovi odgajatelja, rodne uloge, rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Summary

The aim of the paper is to examine educator's attitudes about gender relations in the educational process. Paper is based on the concept of gender as a culturally conditioned, concept. Gender conservatism, attitudes and perceptions of the behavior of children and awareness of gender equality in early and preschool education were examined. The survey was conducted on a sample of 177 respondents in the area of Rijeka and surrounding municipalities. Correlation between socio-demographic characteristics of respondents with gender conservatism, gender stereotypes related to child behavior and awareness of gender equality in early and preschool education and education was studied. Younger respondents, those with graduate degrees and those without education for the implementation of religious program, showed more gender-equal attitudes and a higher perception of the importance of gender equality in early and preschool education.

Keywords: educator's attitudes, gender roles, early and preschool education.

Maja Ljubičić

U potrazi za „ muškim modelom “ – stavovi odgajateljica o muškim odgajateljima

In Search of the "Male Role Model" - Female Preschool Teachers Attitudes About Male Preschool teachers

Mentor: izv. prof. dr. sc. Željko Boneta

Sažetak: Rad istražuje percepciju odgajateljica o iskustvu rada s muškim odgajateljima, dobrobiti muškarca odgajatelja unutar profesije kao i viđenje prisutnosti „muškog modela“. Odgajateljsku profesiju nastoji se sagledati iz rodne perspektive, odnosno dobiti uvid o stanju rodne ravnoteže u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Tijekom travnja i svibnja 2018. godine provedeno je anketno istraživanje i to na području Kastva, Matulja, Opatije i Rijeke te je obuhvatilo dječje vrtiće: „Vladimir Nazor“, privatni vrtić „Poneštrica“, dječji vrtić „Matulji“, dječji vrtić „Opatija“ te dječji vrtić „Rijeka“, odnosno centri predškolskog odgoja „Zamet“ i „Maestral“. Populacija ispitanika su odgajateljice, a veličina ciljanog uzorka je 160. Rezultati istraživanja pokazali su kako polovina odgajateljica nema iskustvo rada s muškim odgajateljem te da su muškarci i dalje premalo zastupljeni u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Odgajateljice koje imaju iskustvo rada s muškim odgajateljem preporučile bi suradnju s muškim odgajateljima. Međutim, što su odgajateljice naklonjenije tradicionalnoj podjeli poslova unutar odgojno - obrazovnog rada, njihov je stav prema suradnji s muškim odgajateljima negativniji. S druge strane, odgajateljice koje nemaju iskustva rada s muškim odgajateljem, također bi preporučile suradnju, iz čega proizlazi da iskustvo nije presudno u formiranju stavova o suradnji.

Ključne riječi: odgajateljska profesija, muški odgajatelj, rodna nejednakost, ravnopravnost spolova, „muški model“

Abstract: Foundation of this research explores the perception of female preschool teachers about the experience of working with male preschool teachers, the well-being of male educators within the profession and the presence of the "male role model". The early childhood care and education profession is trying to look from a gender perspective, or to gain insight into the state of gender balance in early and preschool upbringing and education. During April and May 2018 a survey was carried out on the areas of Kastav, Matulji, Opatija and Rijeka and included kindergartens: "Vladimir Nazor", the private kindergarten "Poneštrica", "Matulji" kindergarten, the kindergarten "Opatija" as well as the kindergarten "Rijeka", ie centers of preschool education

"Zamet" and "Maestral". The population of the respondents are female preschool teachers, and the size of the target sample is 160. The results of the research showed that almost half of the female preschool teachers (50.6%) did not have the experience of working with male preschool teachers and that men were still under-represented in early and pre-school upbringing and education. Female preschool teachers who have worked with male preschool teachers would recommend cooperation with them. However, as female preschool teachers favor the traditional division of jobs within the early childhood care and education, their attitude towards cooperation with male preschool teacher is more negative. On the other hand, female preschool teachers who do not have the experience of working with a male preschool teachers would also recommend co-operation, which suggests that experience is not crucial in forming attitudes about co-operation.

Keywords: preschool educational profession, male preschool teacher, gender inequality, gender equality, "male role model"

Iris Peruško

Kako ravnatelji i odgajatelji percipiraju misiju, viziju i vrednote u ustanovama za rani i predškolski odgoj?

How do Principals and Preschool teachers Perceive the Mission, Vision and Values in the Institutions for Early and Preschool Education?

Mentor: izv. prof. dr. sc. Renata Čepić

Sažetak:

Cilj je ovoga rada pridonijeti boljem razumijevanju profesionalnih uloga ravnatelja i odgajatelja u promicanju misije, vizije i vrednota u ustanovama ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja. Primjenom kvalitativnog i kvantitativnog istraživačkog pristupa, temeljno je bilo (1) analizirati izjave o misiji, viziji i vrednotama istraživanih ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja putem internet stranica, (2) istražiti percepciju ravnatelja i odgajatelja o misiji, viziji i ciljevima, organizacijskoj kulturi i organizacijskim vrednotama kao i vlastitoj profesionalnoj ulozi u njihovom ostvarivanju te 3) ustanoviti postoji li povezanost između percepcije o misiji, viziji i ciljevima, organizacijskoj kulturi i vrednotama ravnatelja i odgajatelja sa određenim socio – demografskim pokazateljima. Kako bi se odgovorilo na zadane probleme, konstruiran je mjerni instrument kojim su se ispitala navedena područja. Istraživanjem je obuhvaćen uzorak od 8 ravnatelja i 95 odgajatelja zaposlenih u javnim vrtićima u Istarskoj županiji u 2016./2017. godini. Analizom dobivenih rezultata istraživanja moguće je zaključiti kako su artikulacija i analiza misije, vizije i vrednota u vrtićima od iznimne važnosti u profesionalnom razvoju odgajatelja i ravnatelja te unaprjeđenju kvalitete vrtića. Promišljanje i propitivanje misije, vizije i vrednota ustanove vodi ka kvaliteti i odgovorno vođenim organizacijama, za trajno održavanje pozitivnog ozračja i kvalitetne prakse.

Ključne riječi: ravnatelj, odgajatelj, misija, vizija, vrednote, kultura, predškolska odgojno-obrazovna ustanova

Abstract:

The aim of this paper is to contribute to a better understanding of the professional roles of principals and preschool teacher in promoting mission, vision and values in early childhood institutions and preschool education. By applying a qualitative and quantitative research approach, it was essential (1) to analyze the statements about the mission, vision and values of investigated institutions of

early and pre-school education through the websites, (2) explore the perception of principals and preschool teacher on mission, vision and goals, organizational culture and organizational values, as well as their own professional role in their realization and (3) to ascertain whether there is a link between perception of mission, vision and goals, organizational culture and values of principals and preschool teacher with certain socio - demographic indicators. In order to answer the given problems, a measuring instrument was constructed to test these areas. The research included a sample of 8 principals and 95 preschool teachers employed in public pre-school educational institution in the Istrian County in the academic year 2016/2017. By analyzing the results of the research, it is possible to conclude that the articulation and analysis of the mission, vision and values in preschool educational institutions are of exceptional importance in the professional development of preschool teacher and principals and to the improvement of the quality of the preschool educational institution. Consideration and questioning of the mission, vision and value of the institution leads to quality and accountable organizations, for a sustained positive atmosphere and quality practice.

Key words: principal, preschool teacher, mission, vision, values, culture, preschool educational

Janja Jukić

Značaj simboličke igre u poticanju likovnog razvoja predškolskog djeteta

The Significance of Symbolic Play in the Encouragement of Prechool Children Visual Development

Mentor: dr. sc. Anita Rončević, v. pred.

Sažetak

Simbolička igra je vodeća aktivnost predškolskog djeteta u kojoj ono na prirodan način samostalno uči, znatizeljno istražuje i otkriva te izgrađuje svoja znanja o sebi i svijetu u kojem živi. Dijete u igri prezentira trenutne kompetencije i razvojne potencijale cjelovitog razvoja te prirodnu potrebu likovnog razvoja. Ono u igru i vizualno stvaralaštvo ulaže svog sebe svoje obiteljsko kulturno i vjersko iskustvo okruženja iz kojeg dolazi. Afirmaciju simboličke igre i likovnog izražavanja primarno odražava i omogućuje okruženje. Radom se obuhvaća stvaralački potencijal igre, njezin vizualni likovni aspekt kroz djetetovu potrebu za kreativnim i maštovitim izričajem. Svrha istraživanja bila je stjecanje uvida u stavove odgojitelja o značaju simboličke igre u poticanju likovnog razvoja predškolske djece. U istraživanju su sudjelovali odgojitelji šest zagrebačkih vrtića (N=170) Rezultatima istraživanja izražavaju se stavovi odgojitelja o značaju simboličke igre u poticanju likovnog razvoja predškolskog djeteta te se ukazuje da će značaj simboličke igre u poticanju likovnog razvoja biti optimalan ukoliko djeca imaju trajnu mogućnost aktivnog participiranja u svakodnevnom odgojno-obrazovnom kontekstu. Rezultatima istraživanja obuhvaćeno je stvaralaštvo djece, sudionika triju vrtićkih skupina dviju heterogenih skupina te skupina s redovnim vrtićkim programom, djece u 6-oj godini života (N= 52). Istraživanjem manifestacije simboličke igre i likovnog stvaralaštva djece, pokazano je da se djeca u heterogenim skupinama više likovno izražavaju nakon igre u odnosu na homogenu skupinu koja se više likovno izražavaju tijekom igre.

Ključne riječi: dijete, simbolička igra, likovno izražavanje, cjeloviti razvoj djeteta

Abstract

Symbolic game is the leading activity of a preschool child in which it can, in a natural way, be independent in learning, exploring, discovering and building his knowledge about itself and the world around. In the game it present his abilities, development potentials of the wholesome growth

and his natural need for art expression. The child invests in the game itself, its family, cultural and religious surroundings. Work can cover the creative potential of game, its visual aspects as a manifestation of child's need for creative and imaginative expression. The surrounding primarily reflects its ability of affirmation. The goal of the research was to determine the attitudes of preschool teachers about the significance of the symbolic game in encouraging art expression of a preschool child in an educative process. The research covered six preschools in Zagreb (N=170). The result shows the attitude of preschool teachers about the significance of the symbolic game in encouraging art expression in a preschool child and shows that the significance of symbolic game in that case will be optimal in a situation where the children have permanent possibility of active participation in every day education context. The results of the research cover the artwork of children, participants of three preschool groups: two diverse groups and one with regular preschool program, six-year-olds (N=52). With the research of the manifestation of symbolic game and art expression of children, it has been shown that the children in diverse groups are more active in making art after the game, than the children in homogenous groups who are more active in art expression during the game.

Key words: child, symbolic game, art expression, wholesome development of a child

Lana Stojčević

Kako odgajatelji procjenjuju vlastitu profesiju – pogled na profesionalni identitet „iznutra“

How early childhood and preschool teachers assess their own profession – view on professional identity from inside

Mentor: Prof. dr. sc. Jasna Krstović

Sažetak: Profesionalni identitet odgajatelja definira se kao jezgra odgajateljske profesije. S obzirom na spoznaje da su uvjerenja ta koja uvjetuju promjene u našem profesionalnom identitetu i putem kojih odgajatelj filtrira svoje znanje i regulira svoje ponašanje (Slunjski i sur., 2012.) za potrebe ovog rada uvjerenja odgajatelja su promatrana kao jedan od temeljnih elemenata profesionalnog identiteta. Istraživanje je provedeno na uzorku od 158 odgajatelja iz gradskih i privatnih dječjih vrtića na području gradova Samobora i Zagreba. Korišten je upitnik koji je konstruiran za potrebe ovog istraživanja kojim smo htjeli ispitati uvjerenja odgajatelja o profesionalnim ulogama, o djetetu i o učenju te njihovu povezanost s odabranim sociodemografskim karakteristikama odgajatelja.

Analiza podataka pokazala je da odgajatelji općenito imaju visoke rezultate na suvremenim uvjerenjima o profesionalnim ulogama i na uvjerenjima o suvremenoj ulozi u poticanju učenja i poučavanja, a kada se radi o slici o djetetu, kod odgajatelja je podjednaka podjela i prema tradicionalnim i prema suvremenim pogledima na dijete. Ujedno smo nastojali potvrditi povezanost između godina radnog staža sa spomenutim uvjerenjima kao i povezanost razine obrazovanja sa spomenutim uvjerenjima. U jednom i drugom slučaju potvrdili smo povezanost između navedenoga. U raspravi se ističe nužnost novih istraživanja kojima bismo istražili povezanost dobivenih rezultata s neposrednim odgojno - obrazovnim procesom odgajatelja, te se implicira na propitivanje na koji način se može utjecati na odgajatelje kako bi se povećala njihova razina suvremenih uvjerenja o profesionalnim ulogama, poticanju učenja i poučavanja i slike o djetetu.

Ključne riječi: profesionalni identitet odgajatelja, uvjerenja odgajatelja

Abstract: The professional identity of the early childhood and preschool teachers is defined as the core of the educational profession. Given the knowledge that beliefs are the cause of changes in early childhood and preschool teachers professional identity and through which the teachers filter

their knowledge and regulates their behavior (Slunjski et al., 2012), for the purposes of this work, the beliefs of the educator were seen as one of the fundamental elements of professional identity . The survey was conducted on a sample of 158 teachers from kindergartens in Samobor and Zagreb. Questionnaire designed for the purpose of this research was used to examine the beliefs of the teachers about their professional roles, the child and the learning and their correlation with the selected sociodemographic characteristics.

Data analysis has shown that teachers generally have high scores on contemporary beliefs about professional roles and beliefs on the contemporary role of learning and teaching, and when it comes to an image of a child, teachers are equally divided according to both traditional and contemporary views of child. At the same time, we sought to confirm the correlation between the years of work experience with the mentioned beliefs and the correlation of the level of education with these beliefs. In one and the other case we have confirmed the connection between the above.

In the debate, we emphasize the need for new research to investigate the correlation between the results obtained and the immediate educational process of the educators, and imply a question of how can teachers be influenced to increase their level of contemporary beliefs about professional roles, encouraging learning and teaching and image of a child.

Key words: professional identity of early childhood and preschool teacher, teacher's beliefs

Maja Paulić

Tjelesno vježbanje djece rane dobi

Physical activities for toddlers

Mentor: izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski

Sažetak: Suvremeni je način života sve više sedentarni, ljudi se sve manje kreću, djeca su sve manje na slobodnim, otvorenim prostorima u fizički aktivnoj igri koja pozitivno utječe na njihov razvoj. Zbog takvog načina života antropološki status čovjeka je pod izrazito negativnim utjecajima već od najranijeg djetinjstva. Da bi se došlo do pozitivnih promjena antropoloških obilježja potrebno je od najranije djetetove dobi razvijati ljubav prema redovitom vježbanju. S obzirom da se tjelesnom aktivnošću djece sve više bave ustanove poput vrtića ovo je istraživanje svojevrsni pilot za daljnja ispitivanja motoričkih mogućnosti djece rane dobi spram organiziranih oblika vježbanja. Istraživanje ispituje motorička znanja i rezultate djece rane dobi nakon tri mjeseca planiranog programa vježbanja u odnosu na djecu koja nisu provodila zadani program. Iz navedenog se polazi od hipoteze da će eksperimentalna skupina nakon provedenog programa statistički značajnije poboljšati svoja kinantropološka obilježja u odnosu na kontrolnu skupinu. Istraživanje je provedeno je u Dječjem vrtiću „Rijeka“, CPO „Zamet“, PPO „Zamet“ u dvama jasličkim skupinama djece u drugoj i početka treće godine života, na 24 ispitanika. Dobiveni rezultati upućuju na određene pozitivne razlike u korist eksperimentalne skupine te djelomično potvrđuju hipotezu istraživača.

Ključne riječi: djeca rane dobi, motorička znanja, motoričke sposobnosti, tjelesno vježbanje djece rane dobi

Summary: The modern lifestyle is increasingly becoming sedentary. Humans are less involved in physical activities, children are less aloud to play in a physically active game in open spaces, which has a positive impact on their development. Because of this way of life, anthropological status of Man has been strongly affected since its earliest childhood. In order to have a positive change in anthropological features, it is necessary to develop love for regular exercise from the earliest childhood. Considering the fact that children's physical activity is becoming more a part of kindergartens' than families' activities, this research is a kind of pilot for further researches of the motor skills in early childhood children in an organized form of exercise. The research examines the motor skills and abilities of toddlers after three months of planned exercise program in relation

to toddlers who did not attend the program. Hypothesis suggests that the experimental group after the implemented program will statistically significantly improve their kinantropological characteristics in relations to the control group. The research was conducted in the kindergarten "Rijeka", CPO "Zamet", PPO "Zamet" in two groups of children in the second and third year of life, on 24 toddlers. The obtained results point to certain positive differences in favor of the experimental group and partially confirm the hypothesis of the researchers.

key words: toddlers, motorical skills, motorical abilities, physical activities for toddler

Snježana Šolaja

Povezanost motoričke igre i koordinacije u djece s teškoćama u razvoju

Connection between coordination with motor skills in children with developmental disabilities

Mentor: izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski

Sažetak

Cilj ovog rada je na temelju utvrđenih tranzitivnih stanja antropometrijskih karakteristika djece s teškoćama u razvoju, djevojčice i dječaka, usporediti rezultate utjecaja programiranog vježbanja gdje se tjelesno vježbanje redovito provodi individualno uz pomoć asistenta, roditelja i odgojitelja. Istraživanje je provedeno na dva neovisna uzorka i to jedna djevojčica s cerebralnom paralizom od 3,5 godina i jedan dječak s Down sindromom od 6 godina. Izmjerena je tjelesna visina, tjelesna težina i utvrđen ITM te je provedeno testiranje za tri prilagođene motoričke sposobnosti kojima se može dati procjena za koordinaciju, a slični su standardnim testovima. □ Djevojčica i dječak koji su redovito provodili pet puta tjedno tjelesno vježbanje, prema tromjesečnom programu, postigli su bolje rezultate kroz sva tri kontrolna mjerenja zadanih motoričkih testova pa su dobiveni rezultati stalno bili u pozitivnom porastu. Istraživanje je potvrdilo uspješno kreiranje i provođenje prilagođenog plana i programa te utjecaj na poboljšanje motoričke sposobnosti koordinacije.

Ključne riječi: koordinacija, dječja igra, program rada, kontinuirano vježbanje

Abstract

The aim of this paper is to compare the results of programmed exercises, where physical exercise is carried out on an individual basis with the help of assistants, parents and educators on the basis of established transitional states of anthropometric characteristics of children with special needs, a girl and a boy. The study was conducted on two independent samples, a girl with cerebral palsy of 3.5 years and a boy with Down syndrome of 6 years. Body weight, body weight and established ITM were measured, and a three-customized motor capability test that could be used for coordination estimation and similar to standard tests was performed. The girl and the boy who regularly performed physical exercise five times a week, according to the three-month program, always achieved better results through all three test measurements of the default motor tests, so the results obtained were constantly on the rise. The research confirmed the successful creation and implementation of a customized plan and program and the impact on improving the motoric capability of coordination.

Key words: coordination, children's play, work program, continuous training

Lana Osojnak

Provjera dobrobiti senzornih aktivnosti i poticaja u radu s djecom rane dobi: Mogućnosti objektivnih mjerenja

Measuring the Benefit from Sensor Activities and Incentives in the Work with the Children of an Early Age: The Possibilities of Objective Measurements

Mentor: izv. prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

Senzorni razvoj, aktivnosti i poticaji više su nego značajni za optimalan rast i razvoj djece predškolske dobi. Ostvarenje senzorne integracije jedno je od temeljnih neuro-bioloških aktivnosti djece predškolske dobi koja predstavlja temelje za učenje, te u suvremenoj znanosti i praksi danas predstavlja vrlo važno i aktualno područje istraživanja. Pritom su uloga odgajatelja te primjena različitih senzoričkih materijala i pomagala iznimno važni vanjski poticaji u njezinom ostvarenju. S obzirom na vrlo mali broj istraživanja u ovom području, posebice s aspekta rada odgajatelja u redovnim jasličkim skupinama djece, cilj ovog istraživanja je usmjeren na provjeru primijenjenih senzoričkih aktivnosti i poticaja u radu s djecom rane dobi. Temeljem tog cilja, provedena je usporedba skupine djece rane dobi u kojoj su prisutni navedeni poticaji i one u kojoj nisu, kako bi se utvrdila dobrobit istih po dječji razvoj. Eksperimentalna skupina sastojala se od sedamnaestero djece, a kontrolna od trinaestero djece u dobi od dvije do tri godine. Generalno je potvrđeno da postoje značajne razlike između kontrolne i eksperimentalne skupine upravo zbog primjene senzoričkih materijala i sprava u eksperimentalnoj skupini. Budući razlike nisu prisutne u svim ispitivanim elementima senzoričkog razvoja, rasprava se temeljila na osiguravanju temeljnih uvjeta za razvoj senzorne integracije kao i razvoju adekvatnih mjernih instrumenata za njezino praćenje.

Ključne riječi: djeca rane dobi, dobrobit, senzorna integracija, senzoričke aktivnosti i poticaji

Sensory development, activities and stimuli are extremely important for young children's optimal growth and development. Sensory integration development is one the fundamental neurobiological activities of young children that represents the basis for learning and presents a very important and actual research field in contemporary science and practice today.

At the same time, the educator role and the sensory activities and tools use are extremely important external stimuli for the sensory integration development.

Considering very small amount of scientific studies in this research field, especially research's made by preschool educators working with early age children in everyday regular preschool class, this study was focused on testing the implemented sensory activities and stimuli in everyday teaching with early age children. Based on that study aim, a comparison was made between two early age preschool groups, the one that possesses all mentioned stimuli and the one that does not, so that the wellbeing for children's development could be determined. Generally, it was determined that there are significant differences between control and experimental groups of children due to application of sensory tools and materials in the experimental group of children. Since, there were no significant differences in all elements of sensory development, just in some, the discussion was based on the optimal conditions of sensory integration and on the development of new adequate measures for its measurement.

Keywords: early age children, wellbeing, sensory integration, sensory activities and stimuli

Marina Kirinčić

Dobne razlike predškolske djece u konvergentno-integrativnoj likovnoj kreativnosti

Age Differences of Preschool Children in the Convergent-Integrative Visual Creativity

Mentor: dr. sc. Anita Rončević, v. pred.

Sažetak

Temeljno ljudsko pravo pojedinca je da mu se u potpunosti omogući da u najvećoj mjeri razvija svoje potencijale. Slunjski (2013) ističe da se stalne odrednice kreativnosti očituju u stvaranju ili predlaganju nečeg novog, stvaranju postojećeg poznatog predmeta s novim svojstvima ili karakteristikama, osmišljavanju novih mogućnosti koje još nisu viđene te izvođenju nečega na sasvim drugačiji način od uobičajenog. Maslow (1959, prema Supek, 1987) razlikuje spontanu kreativnost koja se vezuje uz dječju igru, stoga je naziva primarnom, za razliku od sekundarne koja se očituje u kontroliranoj i discipliniranoj djelatnosti. Eksperimentalnim istraživanjima Guilford (1971) započinje razlikovati divergentno mišljenje i konvergentno mišljenje. Ovim se istraživanjem stavlja naglasak na konvergentno – integrativno mišljenje mjerenjem likovne kreativnosti djece. Ispitana je povezanost dobi djece sa likovnom domenom kreativnosti konvergentno – integrativnog mišljenja. Mjerni instrument koji se koristio je EPoC test potencijalne kreativnosti kojeg čine grafičke i verbalne domene testa konvergentno – integrativnog mišljenja, te divergentno – eksplorativnog mišljenja. Istraživanje je provedeno u Dječjem vrtiću Rijeka, podcentru predškolskog odgoja „Morčić“, na uzorku od N=24 ispitanika, od toga je 9 djece u dobi od pet godina, te 15 djece u dobi od šest godina. Rezultatima je potvrđeno da je EPoC test potencijalne kreativnosti primjeren djeci u dobi od pet i šest godina, da postoji statistički značajna razlika djece u dobi od pet i šest godina u grafičkoj kreativnosti, verbalnoj kreativnosti i konvergentnoj kreativnosti. Samo u divergentnoj kreativnosti ne postoji statistički značajna razlika kod djece te dobi. Zaključuje se kako odgajatelji trebaju poticati divergentno mišljenje u likovnom izražavanju djece. Također, postoji statistički značajna razlika u porastu likovne kreativnosti djece u dobi od pet godina prema dobi od šest godina.

Ključne riječi: konvergentno-integrativna likovna kreativnost, EPoC test, dobne razlike, predškolska djeca

Abstract

The fundamental human right of an individual is to fully enable him to maximize his potential. Slunjski (2013) points out that constant definitions of creativity are manifested in creating or suggesting something new, creating an existing known object with new features or characteristics, designing new features that have not been seen yet and doing something in a completely different way than usual. Maslow (1959, according to Supek, 1987) differentiates the spontaneous creativity associated with the child's play, which is why it is called the primary, unlike the secondary which is manifested in controlled and disciplined activity. Experimental research Guilford (1971) begins to differentiate divergent thinking and convergent thinking. This research puts an emphasis on convergent - integrative thinking by measuring the artistic creativity of children. The correlation between the age of children and the creative domain of convergent - integrative thinking was studied. The measuring instrument used is the EPoC test of potential creativity made by the graphical and verbal domains of vertex - integrative thinking and divergent - explorative thinking. The research was conducted at the Kindergarten Rijeka, the subcentre of pre-school education "Morčić", on a sample of N = 24 respondents, out of which 9 children aged five years and 15 children at the age of six. The results confirm that the EPoC test of potential creativity is appropriate for children aged five and six years, that there is a statistically significant difference between five and six years of age in graphic creativity, verbal creativity, and convergent creativity. Only in divergent creativity there is no statistically significant difference between children and the age. It is concluded that educators need to encourage divergent thinking in the art of expressing children. There is also a statistically significant difference in the increase in visual creativity of children aged five to six years.

Key words: convergent-integrative visual creativity, EPOC test, age differences, preschool children

Silvija Stojšić

Dobne razlike predškolske djece u divergentno-eksploratornoj likovnoj kreativnosti

Age Differences of Preschool Children in Divergent-Exploratory Visual Creativity

Mentor: dr. sc. Anita Rončević, v. pred.

Sažetak

Kreativnost kao odgojna vrijednost neophodno je pokretač modernog društva. Djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014) upravo promiče i kreativnost kao vrijednost koja predstavlja osnovu razvoja djeteta u inicijativnu i inovativnu osobu koja je u stanju prepoznati, inicirati i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema njegujući prirodnu kreativnost djeteta.

Kreativnost čini skup misaonih procesa, operacija i osobina ličnosti te prema tome autor Guilford navodi dva oblika misaonih operacija: konvergentni i divergentni oblik. Konvergentni oblik mišljenja je razumsko logičko zaključivanje i traženje točnog rješenja određenog zadatka (Guilford 1971, prema Supek, 1987). Nadalje, divergentno mišljenje ističe suprotnu stranu konvergentnog mišljenja te u svojem procesu pronalazi što veći broj ispravnih rješenja i rezultata (Sternberg, 2006).

Ovim se radom i istraživanjem stavlja naglasak na divergentno – eksploratorni oblik mišljenja mjerenjem likovne kreativnosti djece te pokušava uvidjeti postoji li dobna razlika djece predškolske dobi. Pri formuliranju istraživanja korišten je EPoC test potencijalne kreativnosti koji se sastoji od četiri glavne domene: konvergentne, divergentne, grafičke i verbalne. Istraživanje je provedeno u dječjem vrtiću Olga Ban Pazin u razdoblju od 04.04.2018. do 10.05.2018. godine, na uzorku od N = 30 ispitanika u dvije sesiju u trajanju od 30 do 45 minuta te potrebnom razmaku od tjedan dana. Ispitano je 13 petogodišnjaka, 16 šestogodišnjaka te 1 sedmogodišnjak. Konačnim rezultatima pokazano je da ne postoji statistički značajna razlika djece u dobi od pet i šest godina, čime se zaključuje kako je potrebno poticati divergentno mišljenje u dječjem izražavanju te osigurati dodatne edukacije za odgajatelje.

Ključne riječi: divergentno-eksploratorna likovna kreativnost, EPoC test, dobne razlike, predškolska djece

Abstract

Creativity as an educational value is a necessary driver of a modern society. Childhood is not just a preparatory phase for a future life, but a life period that has its own value. The National Curriculum for Early and Pre-School Education (2014) promotes precisely creativity as a value that is the foundation of development of a child into a person that takes initiative and it is innovative. Someone who is able to identify, initiate and shape different creative activities and find original approaches to solving various problems by nurturing natural creativity of a child.

Creativity makes a set of thought processes, operations and personality traits, and Guilford, accordingly, has two forms of thought-based operations: a convergent and a divergent form. Convergent form of thinking is a reasonable logical concluding and the search for the exact solution of a given task (Guilford 1971, according to Supek, 1987). Furthermore, divergent form of thinking points to the opposite side of convergent thinking and finds as many solutions and results as possible in its process (Sternberg, 2006).

This work and research puts an emphasis on divergent - explorative form of thinking by measuring the artistic creativity of children and trying to find out if there is an age difference between pre-school children. In the formulation of the research, the EPoC test of potential creativity was used, which consists of four main domains: convergent, divergent, graphical and verbal. The research was conducted in the kindergarten Olga Ban Pazin in the period from April 4 2018 until May 10 2018 on a sample of N = 30 examinees in two sessions lasting 30 to 45 minutes and in the required weekly spacing. Thirteen five-year-olds, 16 six-year-olds and one seven-year-old were studied. Final results show that there is no statistically significant difference between children aged five and six, concluding that it is necessary to stimulate divergent thinking in children's expressions and to provide additional education for educators.

Key words: divergent-exploratory visual creativity, EPOC test, age differences, preschool children

Ivana Hajdinjak

Povezanost vrtićkog okruženja s poticanjem konvergentno-integrativne likovne kreativnosti predškolske djece

The Relationship Between Kindergarten Environment and the Convergent-Integrative Visual Creativity of Preschool Children

Mentor: dr. sc. Anita Rončević, v. pred.

Sažetak

Kreativnost uvijek sadrži originalnost, tj. nešto novo, neuobičajeno i nekorišteno na dotad poznati način (Kroflin i suradnici, 1987). Važna je na društvenoj, ali i individualnoj razini zbog širokog raspona domene zadataka. Primjerice, na društvenoj razini kreativnost dovodi do novih društvenih programa, izuma, određenih znanstvenih otkrića ili novih pokreta. Kod individualne razine iz primjera u svakodnevnom životu te načina rješavanja određenih problema može se uočiti da je kreativnost relevantna (Sternberg i Lubart, 1999). Pri mjerenju likovne kreativnosti predškolske djece poseban naglasak je stavljen na konvergentno – integrativno kreativno mišljenje. Kreativnost je mjerena u kontekstu likovne domene kreativnosti. Ispitana je povezanost vrtićkog okruženja s poticanjem konvergentno – integrativne likovne kreativnosti predškolske djece. EpoC test potencijalne kreativnosti je mjerni instrument kojim se ispitala kreativnost predškolske djece grafičkim i verbalnim testovima, divergentno – eksplorativnog mišljenja te konvergentno – integrativnog mišljenja. Istraživanje je provedeno tijekom travnja, 2018. godine u dječjem vrtiću „Loptica“ Viškovo, na uzorku od $N = 28$ ispitanika, od toga 26 djece u dobi od pet, šest i sedam godina te dva odgajatelja iz odgojno – obrazovnih skupina. Rezultatima istraživanja potvrđeno je da je moguće identificirati potencijalno likovno kreativnu djecu i njihovu razinu kreativnosti koristeći ovaj test. Isto tako, rezultatima je prikazano da ne postoji spolna razlika u niti jednoj domeni kreativnosti – grafičkoj, verbalnoj, divergentnoj, konvergentnoj. Ispitana djeca imala su ispodprosječne rezultate kreativnosti. Potvrđeno je da nema povezanosti između likovne kreativnosti djece i važnosti u poticanju likovne darovitosti djece odnosu na vrtićko okruženje, kao i da je konvergentno – integrativna likovna kreativnost najmanje značajna i važna za poticanje po odgovorima odgajatelja. Rezultati odgovora odgajatelja rangirani su s obzirom na važnost prema njihovu mišljenju.

Ključne riječi: predškolska djeca, konvergentno-integrativna likovna kreativnost, vrtičko okruženje, EpoC test, odgajatelji

Abstract

Creativity always contains originality, something new, unusual and unused in such a familiar way (Kroflin et al., 1987). It's important on the social as well as individual level due to the wide range of task domains. For example, at the social level creativity leads to new social programs, inventions, certain scientific discoveries, or new movements. At individual levels from examples in everyday life and ways of solving certain problems, one can notice that creativity is relevant (Sternberg and Lubart, 1999). When measuring the artistic creativity of preschool children, special emphasis has been placed on convergent - integrative creative thinking. Creativity is measured in the context of the creative domain of the image. The relationship between the kindergarten environment and the convergent and integrative artistic creativity of preschool children has been studied. The EpoC test of potential creativity is a measuring instrument that examines the creativity of preschool children by graphical and verbal tests, divergent - explorative thinking and convergent - integrative thinking. The survey was conducted in April, 2018 in the "Loptica" Viškovo kindergarten on a sample of N = 28 respondents, of which 26 children aged five, six and seven, and two educators from the educational groups. The results of the research confirmed that it is possible to identify potentially creative children and their level of creativity using this test. Likewise, the results show that there is no gender difference in any domain of creativity - graphic, verbal, divergent, convergent. The tested children had underperforming creativity. It has been confirmed that there is no correlation between the artistic creativity of children and their importance in promoting artistic giftedness of children in relation to the kindergarten environment, and that convergent - integrative artistic creativity is at least significant and important to stimulate the responses of educators. The results of the educator's response were ranked in terms of importance in their opinion.

Key words: preschool children, convergent-integrative visual creativity, kindergarten environment, EpoC test, educators

Željka Josipović Nemeč

Odgajateljeva percepcija primjene problemskih slikovnica i priča u inkluziji

Use of problem pictures books and stories in inclusion perceived by preschool teachers

Mentor: doc. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

Sažetak: Očekuje se da odgajatelji u suvremenim inkluzivnim odgojno-obrazovnim skupinama oblikuju rad prema individualnim potrebama svakog djeteta. Stoga je važno da odgajatelj oblikuje prikladno ozračje u skupini za socio-emocionalni razvoj pri čemu primjenom dječje literature može utjecati na razvoj ovih vještina kao i oblikovanje inkluzivnih vrijednosti u skupini. Cilj ovog rada bio je ispitati odgajateljevu percepciju primjene problemskih slikovnica i priča u svakodnevnom odgojno-obrazovnom radu.

Provedeno je istraživanje u kojem je sudjelovalo 259 odgajatelja djece rane i predškolske dobi iz 5 gradova: Rijeke, Svete Nedelje, Pule, Pazina i Rovinja. Za potrebe ovog istraživanja konstruiran je mjerni instrument koji je ispitivao odgajateljevu percepciju o primjeni problemskih slikovnica i priča te njenu učestalost i namjenu, nastale na temelju iskustva iz prakse u primjeni priča i problemskih slikovnica te modifikacijom postojećih skala.

Dobiveni rezultati govore da se odgajatelji u većoj mjeri procjenjuju spremnima i motiviranima za primjenu problemskih slikovnica i priča dok svoja znanja o njihovoj primjeni kao i dostupnost istih procjenjuju osrednjim. Nadalje, odgajatelji često koriste problemske slikovnice i priče za regulaciju emocija, za promicanje socijalne uključenosti te za poticanje primjerenih ponašanja. Odgajatelji koji su završili diplomski studij smatraju da im je razvojna biblioterapija manje dostupna od odgajatelja nižeg stupnja obrazovanja, dok odgajatelji koji imaju iskustvo rada s djecom s teškoćama i podršku stručnih suradnika procjenjuju višu razinu znanja za primjenu razvojne biblioterapije u promicanju socijalne uključenosti djece u skupini.

Postoji potreba veće podrške odgajateljima u vidu formalnog obrazovanja i stručnih usavršavanja te dostupnosti problemskih slikovnica i priča.

Ključne riječi: problemska slikovnica, terapijska priča, razvojna biblioterapija, inkluzivne vrijednosti, odgajatelj.

Abstract: It is expected that educators in contemporary inclusive educational groups will shape work according to the individual needs of each child. It is therefore important for the educator to form a suitable atmosphere in the socio-emotional development group, where using children's

literature can influence the development of these skills as well as the formation of inclusive values in the group.

The aim of this paper was to examine the educator's perception of the application of problem picture books and stories in everyday educational work.

A study was conducted involving 259 pre-school children educators from 5 cities: Rijeka, Sveta Nedelja, Pula, Pazin and Rovinj. For the purpose of this research, a measuring instrument was constructed that examined the educator's perception of the application of problem picture books and stories and its frequency and purpose, based on experience in practice in the application of stories and problem picture books and modification of existing scales.

The obtained results indicate that educators are more likely to be estimated and motivated to use problem picture books and stories as their knowledge of their application as well as their availability are estimated to be moderate. Furthermore, educators often use problem picture books and stories to regulate emotions, promote social inclusion, and promote appropriate behaviors. Educators who have completed graduate studies believe that developmental bibliotherapy is less accessible to lower educators. Educators who have experience of working with children with disabilities as well as educators who consider that they have the support of professional associates estimate that they have a higher level of knowledge for the application of developmental bibliotherapy promoting the social inclusion of children in the group.

There is a need for greater support for educators in the form of formal education and professional training and the availability of problem picture books and stories.

Key words: problem picture book, therapeutic story, developmental bibliotherapy, inclusive values, educator.

Tina Dorđević

Mišljenja roditelja o primjeni terapijske priče u odgoju djeteta

Parents' Opinions on the Use of Therapeutic Story in Child's Upbringing

Mentor: Doc. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

Sažetak: Terapijske priče u odgoju djeteta se koriste kako bi se vratio balans i reguliralo ponašanje djeteta. Stručnjaci ističu pozitivne učinke korištenja terapijskih priča na djetetov razvoj. Cilj ovog rada bio je ispitati iskustva roditelja o primjeni dječje literature i pozitivnim učincima priče na ponašanje djeteta, spremnost i mišljenja roditelja o primjeni terapijskih priča u odgoju djeteta.

Istraživanje je provedeno na uzorku od 198 roditelja iz područja Rijeke i okolice, Duge Rese i Svete Nedjelje. Konstruirane su skale dobrih metrijskih karakteristika.

Roditelji su u većoj mjeri posvećeni čitanju i pričanju priča i poznaju pozitivne učinke priča, a izjavljuju da osrednje sudjeluju u edukacijama, prate edukativne emisije i literaturu za roditeljstvo i da ih odgajatelji i stručni suradnici osrednje potiču i savjetuju oko korištenja dječje literature s odgojnim ciljem. U većoj mjeri su doživjeli pozitivne učinke priče na ponašanje djeteta. Jedan do dva puta mjesečno pripovijedaju priče i slikovnice, a dva do tri puta godišnje posuđuju priče, terapijske priče i problemske slikovnice.

Rezultati usmjeravaju na potrebu sustavnijeg educiranja roditelja za korištenjem terapijske priče, a kao jedan od oblika je informiranje od strane odgajatelja u odgojno – obrazovnim ustanovama. Navedene su preporuke za roditelje kako čitati i pripovijedati priču djetetu te su preporučeni oblici aktivnosti koje se mogu provoditi nakon pričanja priče.

Ključne riječi: terapijska priča, roditelj, odgojni utjecaj, biblioterapija

Abstract: Therapeutic stories in child upbringing are used to restore balance and regulate the child's behavior. Experts point out the positive effects of using therapeutic stories on child development. The aim of this paper was to examine the parent's opinion on the application of therapeutic stories and picture books in the child's upbringing.

The study was conducted on a sample of 198 parents in the area of Rijeka and its surroundings, Duga Resa and Sveta Nedjelja. Scales of good metric characteristics have been constructed.

To a greater extent parents are dedicated to reading and telling stories and they know the positive effects of the story and declare mediocre participation in education and follow educational editions

and literature for parenting and educators and associates mediocre encourage and advise them on the use of children's literature with educational goals. To a greater extent, they have experienced the positive effects of stories on the behavior of a child. They tell stories and picture books one to two times a month, and borrow stories, therapeutic stories, and problem pictures, two or three times a year.

The results point to the need to systematically educate parents for the use of therapeutic stories, and as one of the forms is information from preschool teachers in educational institutions. Recommendations are given for parents on how to read and tell the story to a child and there are recommended forms of activities that can be carried out after the story is told.

Key words: therapeutic story, parent, educational influence, bibliotherapy

Nikolina Blašković

Povećanje participacije djece u svakodnevnome životu vrtića – akcijsko istraživanje

Increasing the participation of young children in everyday living in the kindergarden – action research

Mentor: izv. prof. dr. sc. Lidija Vujičić

Sažetak:

Promjena slike o djetetu te premještanje fokusa s pitanja individualnog razvoja djeteta na shvaćanje djeteta kao aktivnog sudionika u društveno-kulturnoj stvarnosti dovela je do pojačanog interesa politike i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za pitanje participacije djece u vlastitom životu. Konvencijom o pravima djeteta (1989) snažno se podržava slika djeteta kao kompetentnog sudionika vlastitog odgoja i obrazovanja koje je sposobno oblikovati svoje osobno mišljenje, ima ga pravo slobodno izraziti o svim pitanjima koja se na njega odnose te su odrasle osobe u njegovu okruženju dužne uvažavati isto. No, bez obzira na suvremeno prevladavajuću sliku o djetetu, ostvarivanje navedenog je još uvijek na samom početku budući da je u odgojno-obrazovnim praksama vidljivo da se djecu rane i predškolske dobi još uvijek promatra kao korisnike sustava i usluga, a ne kao nositelje promjena u svojim zajednicama. Recentna literatura kao učinkoviti način za nadvladavanje jaza između teorije i prakse te kontinuirani porast kvalitete predškolskih ustanova navodi potrebu za cjeloživotnim, kontinuiranim učenjem odgajatelja kroz procese istraživanja vlastite odgojno-obrazovne prakse.

U ovom radu prikazat će se proces akcijskog istraživanja s ciljem povećanja participacije djece u (su)konstrukciji kurikulumu vrtića i (su)odlučivanju o pitanjima koja se tiču njihova boravka u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Istraživanje je provedeno u 2 objekta DV *Rijeka*. U istraživanju je sudjelovalo 5 odgajatelja te 4 odgojno-obrazovne skupine djece u dobi od 2 do 7 godina. Također, prikazat će se proces razvoja refleksivne prakse odgajatelja koji su u istraživanju sudjelovali.

Ključne riječi: akcijsko istraživanje, istraživanje s djecom, participacija djece, refleksivna praksa, sukonstrukcija kurikulumu

Abstract: The increased interest of politics and the practice of ECCE on the issue of the participation of children in their own lives is a consequence of changed picture of a child and

shifting the focus on a child as active participant in socio-cultural reality instead of earlier focus on individual development of a child. The Convention on the Rights of the Child (1989) strongly supports the image of a child as a competent participant in education – able to shape opinion, with the right to express himself/herself on all issues related to him/her and with the right that adults in his/her environment respect that. However, regardless of the contemporary paradigm of ECCE, achievements in this area are still at very beginning. This can be seen in the practices of ECCE whereby children of early and preschool age are still viewed as users of systems and services rather than as agent of changes in their social communities. Recent literature, as an effective way to overcome the gap between theory and practice and the continuous rise in quality of ECCE institutions indicates the need for lifelong, continuous learning of preschool teachers through process of researching their own educational practice.

This paper will present the process of action research with the aim of increasing the participation of children in the (co)construction of kindergarten curriculum and cooperation in decision-making on issues related to their stay in the institution. This action research took place in 2 objects of the ECCE institution – DV *Rijeka*. In this research participated 5 preschool teachers which work in 4 educational groups in which are enrolled children at the age of 2 to 7. Also, it will be presented the process of development of preschool teacher's reflexive practice who participated in this research.

Keywords: action research, co-construction of curriculum, participation of children, reflexive practice, research with children

Marina Kefelja

Istraživačke aktivnosti u dječjim jaslicama: perspektiva odgajatelja

Research activities in nursery school: perspective of a preschool teacher

Mentor: izv. prof. dr. sc. Lidija Vujičić

Sažetak:

U ovome radu polazi se od predmeta istraživanja a to su istraživačke aktivnosti djece rane dobi u dječjim jaslicama iz perspektive odgajatelja. Opisuje se važnost istraživačkih aktivnosti za cjelokupan razvoj djeteta, posebno djeteta rane dobi koje uči aktivno i istražujući svoje okruženje. Također, opisuje se i važnost okruženja ustanove za rani odgoj te uloga dokumentacije u procesu učenja djeteta ali i profesionalnom ravoju odgajatelja. Kao metodologija empirijskoga dijela rada izabrani su polustrukturirani intervju i etnografske bilješke kako bi se dobio uvid u stavove odgajatelja ali i aktivnosti djece iz odgojno-obrazovne skupine. Kvalitetno i poticajno okruženje djetetu omogućuje vlastitu sukonstrukciju znanja, istraživanje ali i razvoj svih njegovih kompetencija. Važnost uloge odgajatelja proizlazi iz potrebe za svakodnevnim istraživanjem vlastite prakse, unaprjeđivanjem iste te razumijevanjem procesa i načina učenja djece. Odgajatelj postaje refleksivan praktičar, osoba koja razumije potrebe djeteta rane dobi, dokumentira proces učenja djece te promišlja o vlastitoj praksi.

Ključne riječi: *dječje jaslice, poticajno okruženje, istraživačke aktivnosti, uloga odgajatelja, dokumentiranje*

Abstract:

This paper focuses on the aim of the research, which are the research activities of young children in nursery school from the perspective of preschool teachers. The importance of research activities for the overall child's development is described, especially the early age child's learning and actively exploring their environment. Also, the paper describes the importance of environment of early education institutions, and the role of documentation in the child's learning process but also in the professional development of preschool teachers. As methodology of the empirical part of the paper semi-structured interviews and ethnographic notes were selected, in order to gain insight into the views of preschool teachers as well as the activities of children from educational groups. Quality and stimulating environment allows a child to co-construct his/her own knowledge and research, but also the development of his/her overall competences. The importance of the role

of preschool teachers arises from the need for daily researching and improving their own practice and understanding the processes and the ways of children's learning. Preschool teacher becomes reflexive practitioner, a person who understands the needs of a child of early age, documents children's learning process and reflects on his/her own practice.

Keywords: nursery school, supportive environment, research activities, preschool teacher's role in nursery school, documentation

Tina Zoretić

Poticanje samoregulacije i pripremne aktivnosti za stjecanje predškolskih vještina

Encouraging Self-Regulation and Preparatory Activities for the Acquisition of Preschool Skills

Mentor: izv. prof. dr. sc. Darko Lončarić

Sažetak:

Samoregulirano učenje je proces razvoja djetetovih samoregulacijskih vještina koje utječu na cjelokupni djetetov razvoj, a time i na razvoj predškolskih vještina. Samoregulirano učenje važno je za uspješno suočavanje s izazovima cjeloživotnog učenja, a posebice za razvoj kompetencije učiti kako učiti. Temeljni cilj rada bio je istražiti uvjete i aktivnosti poticajnih za samoregulaciju ponašanja djece predškolske dobi i njihova povezanost sa stupnjem usvojenosti grafomotoričkih, predčitačkih i predmatematičkih vještina vezanih uz pripremu za pisanje. Istraživanje je provedeno na uzorku od 106 djece u dobi od 5 do 7 godina i 30 odgajatelja. U istraživanju je korištena skala procjene okoline i aktivnosti poticajnih za samoregulaciju učenja iz perspektive odgajatelja i test za procjenu grafomotoričkih, predčitačkih i predmatematičkih vještina.

Rezultati pokazuju da je odgajateljska percepcija na subskalama veća na procjeni doprinosa dobrobiti u poticanju samoregulacije, a niža na procjeni mogućnosti i uvjeta pružanja pomoći u poticanju samoregulacije. Isto tako, rezultati potvrđuju da nema statistički značajne razlike između odgajateljske percepcije važnosti poticanja samoregulacije i radnog staža te dobi odgajatelja. Na zadacima za procjenu grafomotoričkih, predčitačkih i predmatematičkih vještina utvrđeno je da postoje dobne razlike među djecom. Starija djeca su bolja na svim zadacima procjene grafomotoričkih, predčitačkih i predmatematičkih vještina od mlađe djece. Utvrđeno je da su djevojčice bolje od dječaka u grafomotoričkim zadacima. Odgajateljska percepcija za poticanje razvoja samoregulacije na mlađoj djeci uglavnom negativno korelira s rezultatima na testu za procjenu predškolskih vještina, dok su te korelacije kod starije djece uglavnom pozitivne. Zaključujemo da odgajateljeva percepcija važnosti i mogućnosti pružanja uvjeta za samoregulaciju na mlađoj djeci uglavnom nije povezana ili je negativno povezana s mjerenim postignućima, dok na starijoj djeci postoje i statistički značajne pozitivne korelacije koje sugeriraju da tek starija djeca predškolske dobi imaju zadovoljavajuću razinu razvijenosti metakognitivnih vještina potrebnih za samoregulaciju učenja.

Ključne riječi: samoregulirano učenje, odgajatelj, djeca predškolske dobi, predčitačke vještine, predmatematičke vještine, grafomotoričke vještine

Abstract:

Self-regulated learning is the process of developing a child's self-regulation skills that affect the overall child development and thus the development of preschoolers' skills. Self-regulated learning is important for successful coping with the challenges of lifelong learning and especially for the development of a key competence learning to learn. The main aim of the paper was to study the conditions and activities stimulating the self-regulation of the behaviour of preschool children and their correlation with the degree of adoption of the graphomotor, pre-reading, and pre-mathematics skills related to preparation for writing learning.

The study was conducted on a sample of 106 children aged 5 to 7 and 30 educators. The study used an environmental assessment scale and self-regulation stimulating activities from the perspective of the educators and a test for the evaluation of the graphomotor, pre-reading, and pre-mathematics skills.

The results show that the perceptions of educators on the subscales are greater in assessing the benefits of self-regulation incentives and lower on the assessment of the opportunities and conditions for assisting in the encouragement of self-regulation. Likewise, the results confirm that there is no statistically significant difference in the perception of the educators on the importance of promoting self-regulation regarding their age and years of service. The assignments for the evaluation of the graphomotor, pre-reading, and pre-mathematics skills show the age differences among the children. Older children achieved better results than the younger ones in all the tasks which evaluated the graphomotor, pre-reading, and pre-mathematics skills. It was also found out that the girls were better in graphomotor assignments than boys. The perception of educators to encourage self-regulation among the younger children is mostly negatively correlated with the results of the preschool assessment test, while the correlations with older children are mostly positive. We can conclude that the perception of educators on the importance and ability to provide self-regulation conditions for younger children is mostly not related to or is negatively related to the measured results, while there are statistically significant positive correlations among the older children, suggesting that only older children of preschool age have a satisfactory level of the development of metacognitive skills necessary for self-regulation of learning.

Key words: self-regulated learning, educator, preschoolers, pre-reading skills, pre-mathematic skills, graphomotor skills

Kristina Badurina

Kultura vrtića i profesionalni razvoj odgajatelja

The culture of kindergarden and professional development of preschool teacher

Mentor: izv. prof. dr. sc. Lidija Vujičić

Kultura odgojno-obrazovne ustanove predstavlja jednu od ključnih okosnica kvalitativnih promjena u praksi i u implementaciji temeljnih odrednica Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015), a naročito u poimanju važnosti profesionalnog razvoja odgajatelja. Pozivajući se na mnoge autore u radu, ona se prepoznaje po međusobnim odnosima članova ustanove i njihovom zajedničkom radu, stilu upravljanja, organizacijskom i fizičkom okruženju te po stupnju usmjerenosti na kontinuirano učenje i istraživanje odgojno-obrazovne prakse. Teorijski se dio rada stoga odnosi na prikaz složenosti i dinamičnosti kulture ustanove kroz poglavlja koja detaljnije prikazuju njezine dimenzije te zaključno ističu njihovu međuovisnost u djelovanju čime se ističe važnost profesionalnog razvoja kao puta ka unapređenju kvalitete kulture ustanove. Empirijski se dio rada odnosi na postizanje uvida u osobna shvaćanja odgajatelja o vlastitoj profesiji i profesionalnom razvoju kao dimenzijama kulture vrtića. S obzirom na prirodu cilja ovog istraživanja, korišten je kvalitativan, narativni pristup s elementima etnografskog pristupa budući da sagledava sudionika u njihovom prirodnom okruženju te polazi od njihova referentnog okvira - *osobne priče* (Cohen, Manion, Morrison, 2007; Halmi, 2013). U ovom je istraživanju sudjelovalo pet odgajateljica, a u svrhu prikupljanja podataka provedeni su polustrukturirani intervjui. Kroz tematske mreže data je analiza dobivenih rezultata kojom se ostvaruje uvid u poimanje odgajatelja o profesionalnom razvoju i drugim čimbenicima kulture odgojno-obrazovne ustanove.

Ključne riječi: *kultura odgojno-obrazovne ustanove, narativni pristup, odnosi unutar ustanove, profesionalni razvoj odgajatelja*

Culture of the educational institution represents one of the key cornerstones of qualitative change in educational practice and in the implementation of the fundamental provisions of the Croatia National Curriculum for Early and Preschool Education (2015), particularly in the understanding of importance of preschool teacher's professional development. It is recognized by the mutual relations of the members of the institution and their common work, the style of management, the

organizational and physical environment, and by the degree of focus on continuous learning and research of the educational practice.

The theoretical part of the work, therefore, relates to the complexity and dynamics of the culture of the institution through chapters that outline its dimensions more extensively and conclude in their interdependence in action, emphasizing the importance of professional development as a way of improving the quality of the culture of the institution. The empirical part of the work involves gaining insight into the personal understanding of preschool teachers about their own profession and professional development as the dimensions of culture of kindergarden. Given the nature of the purpose of this research, a qualitative, narrative approach with ethnographic parts, was used as it sees the participants in their natural environment and starts from their reference framework - *personal story* (Cohen, Manion, Morrison, 2007, Halmi, 2013). In this research participated five preschool teachers, and semi-structured interviews were conducted for the purpose of data collection. Through the thematic networks, an analysis of the obtained results provides an insight into the perceptions of the preschool teachers about the professional development and other factors of the culture of the educational institution.

Keywords: *culture of an educational institution, narrative approach, professional development of preschool teacher, relationships within the institution*

Gordana Supanc

Povezanost potencijalne kreativnosti i neverbalnoga rasuđivanja predškolske djece

The Relationship Between Potential Creativity and Preschool Children Non-verbal Reasoning

Mentor: izv. prof. dr. sc. Darko Lončarić

Sažetak:

Predmet ovog istraživanja su kreativnost i inteligencija, kao bitni pojmovi koji određuju darovitost, prema teoriji Renzulli i Reis. U istraživanju je EPoC testom potencijalne kreativnosti mjerena potencijalna kreativnost kod djece predškolske dobi te su, uz informirani pristanak roditelja, korišteni arhivski podaci o mjerenju neverbalnih sposobnosti djece Naglierijevim testom. U radu su prikazani rezultati istraživanja prve primjene EPoC testa potencijalne kreativnosti kod djece predškolske dobi u Republici Hrvatskoj, a u okviru postupka izrade normi testa za Hrvatsku. Istraživanje je obuhvatilo 31 ispitanika, 16 djevojčica i 15 dječaka u dobi od 5 do 7 godina, prosječne dobi 6,2 godine.

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi razlikuje li EPoC test uspješno djecu s različitim razinama potencijalne kreativnosti, postoji li povezanost potencijalne kreativnosti i neverbalnih sposobnosti kod djece predškolske dobi, postoji li povezanost dobi s neverbalnom sposobnosti i potencijalnom kreativnosti kod djece predškolske dobi, postoje li spolne razlike u neverbalnoj sposobnosti i potencijalnoj kreativnosti kod djece predškolske dobi te je li test primjenjiv kod djece predškolske dobi.

Rezultati istraživanja pokazuju da EPoC test potencijalne kreativnosti kod djece predškolske dobi može uspješno utvrditi razliku među djecom s različitim razinama potencijalne kreativnosti. Također, rezultati pokazuju da postoji djelomična povezanost između neverbalne sposobnosti djece i potencijalne kreativnosti u grafičkoj domeni, da ne postoji povezanost dobi sa neverbalnim sposobnostima i potencijalnom kreativnosti te da ne postoje spolne razlike u neverbalnim sposobnostima i potencijalnoj kreativnosti.

Ključne riječi: kreativnost, neverbalne sposobnosti, EPoC, Naglierijev test

Abstract:

The subject of this study is creativity and intelligence as essential conceptions that, according to Renzulli and Reis, determine giftedness. By means of the Evaluation of Potential Creativity (EpoC) test, the research has measured the potential creativity in pre-school children and, with the informed

consent of their parents, the archival data on non-verbal abilities of children as measured by the Naglieri test have been used.

The paper presents the results of the first application of the EPoC test in pre-school children in the Republic of Croatia, as a part of the process of drafting the test norm for Croatia. The study has included 31 Participants, 16 girls and 15 boys aged 5 to 7, with an average age of 6.2 years.

The aim of this study has been to determine whether the EPoC test successfully differentiates children with different levels of potential creativity, whether there is a correlation between the potential creativity and non-verbal abilities of pre-school children, whether there is a correlation between age and non-verbal abilities of pre-school children, whether there is a correlation between age and potential creativity of pre-school children, whether there are gender differences in non-verbal abilities of pre-school children, whether there are gender differences in potential creativity and whether the test is applicable to pre-school children.

The study results have shown that the EPoC test in pre-school children can successfully identify the difference between children with different levels of potential creativity. The results have also shown that there is a partial correlation between the non-verbal ability of children and their potential creativity, there is no correlation between age and non-verbal abilities, there is no correlation between age and potential creativity and that there are no gender differences in nonverbal abilities and potential creativity.

Key words: creativity, nonverbal abilities, EpoC, Naglieri test

Izlaganja diplomskih radova studenata Učiteljskog fakulteta, integriranog Učiteljskog studija

Jelena Matanović

Kompetencije učitelja za poučavanje glazbene kulture u osnovnoj školi

Teachers' Competences for Teaching Music in Primary School

Mentor: izv. prof. dr. sc. Mirna Marić

Sažetak

Oduvijek je glazba bila sastavni dio života svakog čovjeka i njegove kulture. Dijete već prenatalno reagira na glazbu, a kroz odrastanje se kod djece razvija interes i povećava osjećaj za glazbene sadržaje. Kako na razvoj dječjih glazbenih sposobnosti najviše utječe sredina u kojoj ono odrasta, potrebno je da osobe s kojima dijete neposredno komunicira posjeduju razvijene glazbene kompetencije. Uz roditelje to su ponajprije odgojitelji i učitelji. Ovim diplomskim radom želi se prikazati važnost glazbe u životu djeteta i primjene glazbe u razrednoj nastavi te važnost kompetencija učitelja u poučavanju glazbene kulture kako bi se unaprijedio odgojno – obrazovni sustav unutar glazbenog područja. U provedenom istraživanju sudjelovalo je 60 studenata treće i četvrte godine Učiteljskog fakulteta u Rijeci te 76 učitelja razredne nastave s područja Rijeke. Za procjenu stavova učitelja korišten je Anketni upitnik procjene interesa učitelja o kompetencijama u poučavanju glazbene kulture u razrednoj nastavi, a za procjenu stavova studenata Anketni upitnik procjene stavova o glazbenim kompetencijama koje stječu tijekom školovanja na Učiteljskom studiju uključujući procjenu glazbenih kompetencija učitelja. Studenti i učitelji smatraju važnima glazbene kompetencije, kao i samu glazbu u nastavnom procesu, ali upozoravaju na nedostatke u formalnom obrazovanju učitelja za poučavanje glazbene kulture. Kvantitativnom analizom utvrđene su razlike u mišljenjima o kompetentnosti učitelja između procjene studenata i samoprocjene učitelja njihovih vlastitih kompetencija.

Ključne riječi: glazba, glazbena kultura, glazbene kompetencije, učitelj, razredna nastava

Abstract

Music has always been an essential part of human life and culture. Children react to music even before birth, and they develop interest and appreciation of musical content throughout their lives. Since the environment in which a child grows up has the strongest influence on the development of the child's musical aptitude, people who surround the child directly should possess a degree of musical competence. Those people are the child's parents, but also teachers and educators. The aim of this thesis is to present the importance of music in children's lives and its use in elementary school education, as well as the significance of competent teaching in Music classes – in order to improve educational practice within the musical field of work. The research comprised 60 students in the junior and senior years of the Faculty of Teacher Education in Rijeka, along with 76 primary teachers from the region. A Questionnaire on the Teacher's Assessment of Competences in Teaching Music in Primary School has been used to measure teachers' standpoints on the matter, and a Questionnaire on the Student's Assessment of (Personal) Competences in Teaching Music Gained during Training in the Faculty of Teacher Education served to assess students' viewpoints. Both students and teachers recognize the value of musical competence and music itself in an educational context, but they warn against the failings in teachers' formal learning regarding teaching of Music. Quantitative analysis indicates differences in the views on teacher's competences between students and teachers.

Key words: music, Music class, musical competences, teacher, Primary School

Dunja Merc

Likovno oblikovanje slikovnice s ciljem usvajanja estetskih vrijednosti kod učenika

Visual Art Design of a Picture Book with the Aim of Adopting Aesthetic Values in Students

Mentor: dr. sc. Anita Rončević, v. pred.

Sažetak

U diplomskom radu s različitih se motrišta istražuje odnos slike i teksta u slikovnici i po kojim standardima i normama se ta dva odnosa potenciraju postizanjem kvalitete umjetničkog djela. Prikazan je povijesni razvoj slikovnice i koje su razlike u odnosu teksta i slike u knjigama s pripovjednim tekstom i slikovnicama. Obrazlažu se funkcije slikovnice i njezin utjecaj na dječji razvoj. Učenik ima mogućnost promatranja i usvajanja estetskih vrijednosti ilustracija u slikovnicama, kao i ljepote pisanog stvaralaštva i tekstualnih poruka. U diplomskom radu prikazana je slikovnica Mjesec i Magla koja učitelju može poslužiti kao nastavno sredstvo u nastavi. Dobro osmišljenim aktivnostima u kojima se koristi slikovnica, potiču se, pored ostalog, kreativnost, i estetske vrijednosti kod učenika.

Ključne riječi: učenik, slikovnica, funkcije slikovnice, estetske vrijednosti, kreativnost

Abstract

In the graduate thesis he explores the relationship between image and text in the picture-book, and in which standards and norms these two relationships are emphasized by achieving the quality of the work of art. It points to the historical development of the picture book and what are the differences in the relation between text and images in books with narrative text and picture books. The function of the picture book and its influence on children's development are also explained. The student has the opportunity to observe and adopt the aesthetic values of illustrations in picture books as well as the beauty of written creativity and textual messages. The graduate thesis presents a picture book Mjesec i Magla that can be used as a teaching material in the class. Well-designed activities that utilize picture books encourage, among other things, creativity and aesthetic values among students.

Key words: student, picture book, picture function functions, aesthetic values, creativity

Anamarija Fištrović

Čitateljski klubovi kao izvannastavna i izvanškolska aktivnost

Readership Clubs as Out-of-class and Out-of-school Activity

Mentor: doc. dr. sc. Maja Opašić

Sažetak

Čitateljske klubove možemo definirati kao zajednice čitatelja koji se sastaju najčešće jedanput mjesečno, pokreću raspravu o pročitanoj knjizi, iznose svoja mišljenja i uspoređuju dojmove, a nije rijetkost da rasprava uključuje i razgovor o vlastitim doživljajima i primjere iz osobnog iskustva. Čitateljski se klubovi mogu organizirati na različitim mjestima, a u središtu interesa ovoga rada su čitateljski klubovi u školi kao oblik izvannastavne aktivnosti i knjižnicama kao izvanškolska aktivnost. Uloga je čitateljskih klubova važna u poticanju čitalačkoga interesa kao i razvoju komunikacijske kompetencije. Cilj je rada bio istražiti čitateljske klubove s teorijskog i praktičnog aspekta. Praktični je aspekt uključio istraživanje čitateljskih klubova u odabranim osnovnim školama i knjižnicama.

Ključne riječi: čitateljski klub, osnovna škola, knjižnica, izvannastavna aktivnost, izvanškolska aktivnost, komunikacijska kompetencija

Abstract

The Readership club can be defined as a community of readers who usually gather once a month, discuss a book that they read, compare impressions and express their opinions. Discussion often includes a conversation about their own experiences and personal life. They can be organized in different meeting location and the focus of this paper is the readership clubs in elementary school as a form of out-of-class activity and libraries as a form of out-of-school activity. The role of readership clubs is important in promoting reading interests and development of communicative competence. The aim of the paper is to explore readership clubs from a theoretical and practical point of view. A practical part of paper involved research of readership clubs in selected elementary schools and libraries. Elementary school Gornja Vežica confirmed the existence of the readership club as a form of out-of-class activity. Crikvenica City Library has one and Rijeka City Library has two readership clubs as a form of out-of-school activity.

Key words: readership club, elementary school, library, out-of-class activity, out-of-school activity, communicative competence

Monja Koščak

Utjecaj fantastične priče Lewisa Carrolla na suvremenu hrvatsku dječju književnost

The Influence of Lewis Carroll's Fantasy Story on the Contemporary Croatian Children's Literature

Mentor: doc. dr. sc. Maja Verdonik

Sažetak

Engleski književnik Lewis Carroll jedan je od najvažnijih predstavnika žanra fantastične priče kojom je unio promjene u području dječje književnosti. U radu se istražuje je li i u kojoj mjeri Lewis Carroll imao utjecaja na suvremenu hrvatsku dječju književnost, preciznije na stvaralaštvo književnice Višnje Stahuljak u području fantastične priče. Nakon definiranja fantastične priče i njezinih karakteristika te prema istima provedene analize Carrollovih fantastičnih priča Alica u Zemlji čudesa i Iza zrcala, provedena je komparativna analiza fantastičnih priča Višnje Stahuljak: Čarobnjak, Čarolije iza ugla i Začarani putovi. Rezultati analize upućuju na zaključak prema kojem je književni opus Lewisa Carrolla utjecao na stvaralaštvo Višnje Stahuljak u području fantastične priče pa time i na suvremenu hrvatsku dječju književnost što se očituje u postojanju dodirnih točaka u njihovim djelima, kao što su: zbiljsko dijete kao glavni lik, pomak u irealno, san, antropomorfizacija te zaigranost.

Ključne riječi: Lewis Carroll, fantastična priča, Višnja Stahuljak, suvremena hrvatska dječja književnost

Abstract

Lewis Carroll, famous English writer was one of the most important authors of a fantasy story – the milestone for changes in children's literature. This paper examines whether Lewis Carroll has had and to what extent influence on contemporary Croatian Children's Literature and works of Croatian writer Višnja Stahuljak in the area of fantasy stories. After defining the fantasy story and its main characteristics, it was carried out comparative analysis of Lewis Carroll's fantasy stories Alice in Wonderland and Through the Looking Glass, and Višnja Stahuljak's fantasy stories Čarolije iza ugla, Čarobnjak and Začarani putovi. The results of the analysis point to the conclusion that the literary work of Lewis Carroll influenced the work of Višnja Stahuljak in the field of fantasy story, and thus in contemporary Croatian children's literature, which manifests itself in the

existence of touch points in their works such as: the real child as the main character, transition to unreal world, dream, anthropomorphization and playfulness.

Key words: fantasy story, Lewis Carroll, Višnja Stahuljak, contemporary Croatian Children's Literature

Josipa Kovač

Slika obitelji u hrvatskome dječjem romanu

The Image of Family in the Croatian Children's Novel

Mentor: doc. dr. sc. Maja Verdonik

Sažetak

U hrvatskoj dječjoj književnosti književna vrsta dječji roman zastupljena je brojnim književnim ostvarenjima koja su se istakla svojim obilježjima i očuvala svoju vrijednost među mladim čitateljima do danas. U radu se predstavlja značenje i uloga obitelji u hrvatskom dječjem romanu. Analiza obitelji prati se u književnom ciklusu jedne od začetnica hrvatske dječje realističke proze, a ujedno i začetnice afirmacije obiteljskog romana – Jagode Truhelke: Zlatni danci te u romanima hrvatskog dječjeg klasika, Mate Lovraka, kao što su Družba Pere Kvržice, Anka Brazilijanka i Neprijatelj broj 1. U radu se koristi komparativna analiza književnih tekstova navedenih autora s ciljem utvrđivanja njihovih različitih književnih pristupa u opisivanju obitelji i njezine uloge u životu djece. U Zlatnim dancima Jagoda Truhelka nas upoznaje sa svojim idiličnim djetinjstvom koje karakteriziraju sklad, religioznost, domoljublje te dječja privrženost roditeljima dok u trima romanima Mate Lovraka uočavamo različite slike obitelji i njihove specifičnosti poput nerazumijevanja između djece i roditelja, dječje samostalnosti te problematike siročeta.

Ključne riječi: Jagoda Truhelka, Mato Lovrak, hrvatski dječji roman, obitelj

Abstract

In Croatian children's literature, literary genre Children's Novel is represented by numerous literary accomplishments that have been highlighted by its characteristics and that have preserved its value among young readers today. In the paper Family image in the Croatian children's novel, the meaning and the role of family in Croatian children's novel is presented. The analysis of family follows the literary cycle of one of the initiators of the Croatian children's realistic prose as well as the beginner of the affirmation of the family novel – Jagoda Truhelka: Zlatni danci and novels by another realist and Croatian children's classic – Mato Lovrak, such as Družba Pere Kvržice, Anka Brazilijanka and Neprijatelj broj 1. In the paper, the comparative analysis of literary texts of the above-mentioned authors is used and the difference in their literary approach in describing family and its role in the life of children is determined. In Jagoda Truhelka's Zlatni danci, the author

introduces us to her idyllic childhood characterized by harmony, religiousness, patriotism and children's attachment to parents. On the other hand, in Mato Lovrak's three novels we see different images of families and their particularities, such as misunderstanding between children and parents, children's independence and the orphan's problem.

Key words: Jagoda Truhelka, Mato Lovrak, Croatian Children's Novel, family

Petra Miš Čak

Analiza stanja i prijedlog prevencije pretilosti u djece rane školske dobi

Analysis of the situation and suggestion on preventing obesity in children of an early school-age

Mentor: izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski

Sažetak: U zadnjih tridesetak godina uočava se sve veći broj prekomjerno teške i pretile djece. Prekomjerna težina i pretilost, problem je koji predstavlja uzrok velikog broja bolesti, a današnje generacije sve se teže odupiru tom problemu. Radi važnosti uloge ove teme u životu djece, ali i odraslih, u ovom radu razmatrana su brojna istraživanja potaknuta istim problemom. Na osnovu ispitanih morfoloških obilježja (tjelesna visina, tjelesna masa, indeks tjelesne mase, kožni nabori, udio masnoće u tijelu) te aktivnosti djece mlađe školske dobi na području Primorsko-goranske županije, sakupljeni su i analizirani rezultati provedenog istraživanja. Istraživanje je provedeno u Osnovnoj školi „Pehlin“ i Osnovnoj školi „Kozala“ na uzorku od 245 učenika od 1. do 4. razreda. Utvrđeno je kako djeca mlađe školske dobi u Primorsko-goranskoj županiji imaju umjerenu tjelesnu masu, no postotci masnoće i kod dječaka i kod djevojčica upućuju na povećani oprez. Usporedbom dječaka i djevojčica u prostoru morfoloških obilježja utvrđeno je da razlike ne postoje. Potvrđeno je i kako djeca koja se bave sportom imaju bolja morfološka obilježja, manju tjelesnu masu, manji indeks tjelesne mase, kožne nabore te masnoću tijela, od djece koja se ne bave sportom. Nakon utvrđenog stanja, ponuđen je kineziološki program prevencije, kao i savjeti kojih bi se trebalo pridržavati glede prehrane i provedbe slobodnog vremena djece.

Ključne riječi: prekomjerna težina, pretilost, morfološka obilježja, prehrana, slobodno vrijeme

Abstract: During the last thirty years, an increasing number of overweight and obese children has been noted. Overweight and obesity are problems which cause a lot of diseases and today generations find it difficult to cope with these problems. Because of the importance of this issue in life of both children and adults, results of many researches dealing with the same problem are included in this paper. The present study data have been collected based on the morphological characteristics (body height, body weight, body mass index, skin wrinkles, body fat) and the sport activities of school age children in the area of Primorsko-goranska county and the results of the research analysed. The research was conducted among "Pehlin" and "Kozala" elementary school children on the sample of 245 participants from 1st to 4th grade. It has been found that the children

of elementary school age in Primorsko-goranska county have moderate body mass index, but percentage of fat in boys and girl urges for caution. Comparing boys and girls in the area of morphological features, it has been found that differences do not exist. It has been confirmed that children engaged in sports have better morphological features, lower body weight, lower body mass index, skin wrinkles and body fat compared to children who do not practice any sport. Based on this finding a kinesiological program of prevention has been created and the advices regarding the diet and free time of children given.

Key words: overweight, obesity, morphological features, diet, free time

Maja Krnjić

Mišljenja učitelja o primjeni biblioterapije u inkluzivnim razredima

Teachers' Opinions Of Use Of Developmental Bibliotherapy In Inclusive Classroom

Mentor: doc. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

Sažetak: Biblioterapija je upotreba odabrane literature u terapeutske svrhe. Zbog mnogih koristi i prednosti koje donosi proces biblioterapije na pojedinca, može biti izvrsno sredstvo za učitelja u pomaganju učenicima.

U istraživanju je sudjelovalo 83 učitelja predmetne i razredne nastave iz četiri osnovne škole s područja grada Rijeke. Preuzeti su i korišteni mjerni instrumenti konstruirani za potrebe ovog istraživanja.

Učitelji pokazuju osrednje poznavanje vrsta literature i razvojne biblioterapije a u manjoj mjeri kompetentnost za njihovu primjenu. Učitelji više kronološke dobi i godina radnog staža procjenjuju se kompetentnijima u poznavanju i primjeni razvojne biblioterapije, pri čemu smatraju da se u manjoj mjeri osposobljavaju tijekom inicijalnog i trajnog profesionalnog razvoja. Nadalje, smatraju se u većoj mjeri kompetentnima za oblikovanje razrednog ozračja, a osrednej kompetentnima za primjenu i odabir priče. Očekivano, učitelji razredne, u odnosu na učitelje predmetne nastave, procjenjuju bolje poznavanje pojmova iz razvojne biblioterapije i višu razinu kompetencija za njihovu primjenu te višu razinu osposobljenosti tijekom formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja. Rezultati upućuju na potrebu za daljnim istraživanjima primjene razvojne biblioterapije i razvojem obrazovanja učitelja u implementaciji razvojne biblioterapije u inkluzivnim razredima.

Ključne riječi: razvojna biblioterapija, inkluzija, učitelj

Abstract: Bibliotherapy is the use of selected literature for therapeutic purposes. There are four phases of bibliotherapy: identification, catharsis, insight, and projection. The types of bibliotherapy are: developmental, clinical and institutional bibliotherapy. Due to the many benefits and advantages of the process of bibliotherapy on the individual, it can be an excellent tool for teachers to help students with many problems.

The study involved 83 primary school teachers from the four elementary schools in the area of Rijeka. The measuring instruments used for the purpose of this research have been downloaded and used.

General positive opinions on the use of bibliotherapy in the inclusive class have been established, but relatively teachers stated a small or medium level of knowledge of this area and level of education in this area. Teachers show a mediocre knowledge of the different types of literature and developmental bibliotherapy and the competence for their application. Classroom teachers demonstrated in all areas of the scales a higher level of self-assessment and knowledge than the subject teachers. The results point to the need to improve teacher education for the application of bibliotherapy.

Key words: developmental bibliotherapy, inclusion, teacher

Nina Bažon

Samoprocijenjene kompetencije studenata za inkluzivno poučavanje

Students' Self-perceived Competences for Inclusive Teaching

Mentor: doc. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

Sažetak: Istraživanja pokazuju da se učitelji kao ključni nosioci obrazovnog procesa ne osjećaju dovoljno kompetentnima za inkluzivno poučavanje. U radu se polazi od pretpostavke da inicijalno obrazovanje učitelja ima značajnu ulogu u stjecanju kompetencija za inkluzivno poučavanje. Cilj istraživanja bio je ispitati samoprocijenjene kompetencije studenata za inkluzivno poučavanje, te utvrditi povezanost sa sociodemografskim obilježjima studenta i razlike s obzirom na mjesto i godinu studija, pohađanje kolegija o inkluzivnom poučavanju i iskustvo volontiranja. U istraživanju je sudjelovalo 218 studenata Učiteljskog fakulteta u Rijeci i Puli. Korištena je Skala samoprocijenjenih kompetencija za inkluzivno poučavanje koje su ispitivale kognitivne kompetencije i emocionalnu nesigurnost studenata. Utvrđena je osrednja kompetentnost studenata za inkluzivno poučavanje učenika s teškoćama i darovitih učenika i osrednja razina nesigurnosti za poučavanje ovih učenika. Nije utvrđena povezanost kognitivne dimenzije s emocionalnom. Njihova razina samoprocijenjenih kompetencija za poučavanje učenika s teškoćama i darovitih učenika povezana je s dobi, godinom studija, volontiranjem, polaganjem obveznih i izbornih kolegija. Volontiranje se i u ovom istraživanju pokazalo značajnim čimbenikom utjecaja na samoprocijenjene kompetencije. Dobiveni rezultati u skladu su s dosadašnjim istraživanjima i upućuju na potrebu promjena u inicijalnom obrazovanju učitelja

Ključne riječi: kompetencija, studenti, učitelji, djeca s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, volontiranje

Abstract: Researches show that teachers do not feel confident enough for inclusive teaching. This research started from the assumption that formal education, practice and experiential learning affects on a higher level of self-assumption of the competences for inclusive teaching. Aim of the research was to look into students attitudes towards self-assumption of their competences for inclusive teaching and to examine differences considering age, years of education, passed courses and the experience of volunteering. There was 218 students from Faculty of Teacher Education from Pula and Rijeka examined. Midfield competence for inclusive teaching was established.

Formal education increases self-assessment of the students. Research shows there is no connection between cognitive competences and emotional uncertainty. Results show significant correlation between age, year of education, competences acquired during volunteering and passed courses during education with emotional uncertainty and cognitive competence. Students has estimated midle level of competences for inclusive teaching. Results are in accordance with previous researches and instructs changes needed in initial education for inclusive teaching.

Key words: competences, students, teachers, pupils with special needs, volunteering

Lorena Grdinić

Socijalno-interpersonalna kreativnost i faze moralnog rezoniranja učenika

Social-interpersonal Creativity and Stages of Pupils' Moral Reasoning

Mentor: izv.prof. dr. sc. Darko Lončarić

Sažetak:

Moralni razvoj podrazumijeva proces promjena u djetetovom načinu razmišljanja, shvaćanjima i ponašanjima o tome što se smatra dobrim, pravednim i poštenim, a što ne. Ovim radom naglašena je vrijednost moralnog razvoja i njegovog poticanja kroz kreativno izražavanje učenika. Radom se obuhvaća pregled karakteristika moralnog razvoja djece od prvog do četvrtog razreda osnovne škole odnosno od sedme do desete godine života te izdvaja načine i oblike potencijalne kreativnosti kroz primjenu EPoC testa u domeni socijalno-interpersonalne kreativnosti, integrirajući ga u sustav odgoja i obrazovanja. Cilj istraživanja je ispitati razinu moralnog razvoja djece od prvog do četvrtog razreda putem ispitivanja potencijalne kreativnosti.

Ključne riječi: Moralni razvoj; EPoC test; Mjerenje kreativnosti; Učenici

Abstract:

Moral development implies a process of change in the child's way of thinking and a understanding of what is considered good and honest. This work emphasizes the value of moral development and its encouragement through the creative expression of students. The paper covers an overview of the characteristics of the moral development of children from the first to the fourth grade of the elementary school, ie from the seventh to the tenth year of life, and outlines the ways and forms of potential creativity through the application of the EPoC test in the domain of social interpersonal creativity, integrating it into the system of education. The aim of the research is to examine the level of moral development of children from the first to the fourth grade by examining potential creativity.

Key words: Moral development; EPoC test; Measuring creativity; Students

Anamarija Brižan

Interpersonalna kreativnost i obrasci ponašanja u sukobima kod učenika osnovne škole

Interpersonal creativity and patterns of conflict behavior in elementary school students

Mentor: Doc. dr. sc. Nataša Vlah

Sažetak: Osnovni cilj ovoga rada jest utvrditi povezanost interpersonalne kreativnosti i obrazaca ponašanja u sukobima kod učenika osnovne škole. Istraživanje je provedeno na učenika osnovnih škola u Rijeci (N= 70). Ispitivani su učenici razredne nastave dvije osnovne škole u Rijeci. Korišteni su mjerni instrumenti Skala procjene ponašanja učenika u sukobima i EPoC, evaluacija kreativnog potencijala socijalno-interpersonalne domene. Prema osnovnim rezultatima istraživanja utvrđena je od mogućih 12 samo jedna niska negativna povezanost između socijalno – interpersonalne kreativnosti (S – I) u grupnim odnosima (konvergentno-integrativnog mišljenja) i obrasca izbjegavanja u situacijama socijalnih sukoba. Također, utvrđeno je da su dječaci su skloniji obrascu pobjeđivanja, a djevojčice obrascu izbjegavanja u socijalnim sukobima. Ipak, učenici svih dobnih skupina podjednako koriste obrasce pobjeđivanja, izbjegavanja i suradnje. Autorica ovog rada nada se da će ovo istraživanje biti poticaj daljnjim istraživanjima slične tematike.

Ključne riječi: interpersonalna kreativnost, obrasci ponašanja u sukobima, EPoC

Abstract: The main goal of this work is to establish the correlation between interpersonal creativity and patterns of behavior in the conflicts of elementary school students. The research was conducted on a sample of elementary school students in Rijeka (N = 70). The measuring instrument of research included Scale of student behavioral assessment in conflicts and EPoC tests of creativity, interpersonal-social domain. According to the basic research results, only one low negative correlation was established between social creativity in group relationships (convergent-integrating thinking) and the avoidance pattern in social conflict situations. It was also established that boys use more often pattern of victory, and girl more often use pattern of avoidance, but the use of patterns of victory, avoidance and co-operation in social conflicts all students use equally. The author of this work hopes that this research will be a boost to further research of this topic.

Key words: interpersonal creativity, patterns of conflict behavior, EPoC

Maja Štefanić Jelenković

Znanstveno-istraživačka kreativnost i stavovi prema poticanju algoritamskog mišljenja kroz korištenje edukativnih igara

Science-explorative Creativity and Attitudes Towards Encouraging Algorithmic Thinking Through the Use of Educational Games

Mentor: izv.prof. dr. sc. Darko Lončarić

Sažetak:

Tema ovoga diplomskog rada odnosi se na istraživanje znanstvene kreativnosti učenika koristeći EPoC test i povezanosti te kreativnosti s uvjerenjima učitelja prema poticanju algoritamskog načina razmišljanja u nastavi kroz edukativne igre, njihovom upoznatošću i mogućnošću korištenja IKT elemenata u nastavi, osobnim obrazovanjem i iskustvom korištenja programiranja u nastavi. Znanstveno-istraživačka kreativnost u širem smislu nije ograničena samo na akademske krugove već predstavlja temeljnu sposobnost postavljanja pitanja vezanih uz fenomene koji nas okružuju i osmišljavanja načina kako odgovoriti na ta pitanja. U tom je smislu usko vezana uz dječju radoznalost, sklonost istraživanju i propitivanju svijeta u kojem se nalaze i djeluju. Algoritamsko je mišljenje važna komponenta logičkoga pristupa rješavanju problema. U istraživanju je sudjelovalo 164 učenika iz Istarske i Primorsko-goranske županije te 13 učitelja razredne i predmetne nastave. Rezultati ukazuju kako postoje spolne razlike i razlike po razredima u rezultatima EPoC testa, odnosno djevojčice imaju bolje rezultate od dječaka te učenici trećeg i četvrtog razreda imaju bolje rezultate u odnosu na učenike prvih i drugih razreda. Učitelji koji su više upoznati s terminima IKT elemenata u nastavi imaju učenike s boljim rezultatima potencijalne znanstveno-istraživačke kreativnosti. Upoznatost učitelja s mogućnostima korištenja i njihova uvjerenja o poticanju algoritamskom načina mišljenja u nastavi ne utječu na rezultate učenika u EPoC testu.

Ključne riječi: znanstvena kreativnost, EPoC test, algoritamsko mišljenje, edukativne igre – učenje pomoću igara

Abstract:

The subject of this graduate thesis relates to scientific research the creativity of students through EPoC testing and linkage and creativity with teachers' beliefs about promoting algorithmic thinking

in teaching through educational games, their familiarity and the ability to use ICT elements in teaching, personal education, and the experience of using computer programming in teaching context. Scientific creativity in the broader sense is not limited to academic circles but is already fundamental to the ability to ask questions related to the phenomena that surround us and devising ways to answer these questions. In that sense closely related to the child's curiosity, the tendency to research and question the world in which they are and work. Algorithmic thinking is an important component of a logical approach to solving problems. The theme implies the implementation of empirical research. The study included 164 students and 13 teachers of primary education. The results indicate that there are sex and age differences in the EpoC test results, ie girls have better results than boys, and third and fourth grade students have better outcomes compared to the first and second grade students. Teachers who are more familiar with the terms of ICT elements in teaching have students with better results of potential scientific creativity. Knowledge of teachers about ability to use ICT and their beliefs about encouraging algorithmic thinking in teaching does not affect student scores in the EPoC test.

Key words: scientific creativity, EpoC test, algorithmic thinking, educational games – game based learning

Dorotheja Grgić

Stvaralačko pisanje u razrednoj nastavi

Creative Writing in Primary Education

Mentor: doc. dr. sc. Maja Opašić

Sažetak

U odgojno-obrazovnom procesu nastave hrvatskoga jezika velike su mogućnosti za poticanje, usmjeravanje i razvijanje stvaralačkoga pisanja. Jedan je od osnovnih zadataka nastave jezičnoga izražavanja opismenjavanje učenika za prenošenje poruka, ali i opismenjavanje za izražavanje misli, osjećaja, doživljaja i asocijacija. Pri procesu opismenjavanja učenika, razvoj stvaralačkoga pisanja predstavlja zahtjevnu etapu koja u sebi objedinjuje pisanje kao grafomotoričku i kao stvaralačku aktivnost. Stoga je cilj rada bio prikazati različite teorijske i praktične aspekte poticanja, usmjeravanja i razvijanja stvaralačkoga pisanja kod učenika razredne nastave u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. Pri tome se istražuje proces nastanka učeničkoga sastavka kao i strategije poticanja kreativnosti pri pisanju, a pažnja se posvećuje i ocjenjivanju te vrednovanju učeničkih pisanih radova.

Ključne riječi: stvaralačko pisanje, jezično izražavanje, razredna nastava, hrvatski jezik

Abstract

The main task of teaching a creative writing in elementary school is the expansion of pupils' vocabulary by using basic teaching principles. Teaching theory offers some techniques and strategies for an elementary school writing development. New and unusual ways of leading the class could encourage pupils' interest for a creative writing. There should be regularly occasions, interesting topics and lots of good writing examples to achieve a development of pupils' creative writing. The main goal of teaching a creative writing is to instruct pupils of basic speaking activities, to develop their expression skills and to improve their writing process.

Key words: creative writing, elementary school, literacy, composition, description

Tel. +385 51 265 800

czid@ufri.hr

Sveučilišna avenija 6

51 000 Rijeka

Za izdavača

Lidija Vujičić

Urednice

Lidija Vujičić i Sanja Tatalović Vorkapić

Organizacijski odbor

Dunja Anđić, Željko Boneta, Marinko Lazzarich, Jasminka Mezak, Petra Pejić Papak, Sanja Tatalović Vorkapić, Maja Verdonik, Lidija Vujičić

Dizajn

Sanja Tatalović Vorkapić